

Élelmiszerek minőség alakulása 1985-ben a hatósági élelmiszer-minőségellenőrzés megállapításai alapján

M O L N Á R P Á L

Állategészségügyi és Élelmiszer Ellenőrző Központ

Az Állategészségügyi és Élelmiszer Ellenőrző Állomások hatósági élelmiszer-minőségellenőrzéssel foglalkozó munkatársai 1985-ben 45 681 hazai előállítású élelmiszerteltelt vizsgáltak. Ezen túlmenően csaknem 10 000 élelmiszerminta vizsgálatát végezték el, melyek közül 662 fűszerpaprika minta volt. Az összes vizsgált minták száma több, mint 150 000, a vizsgálatok száma meghaladja az 1,5 milliót.

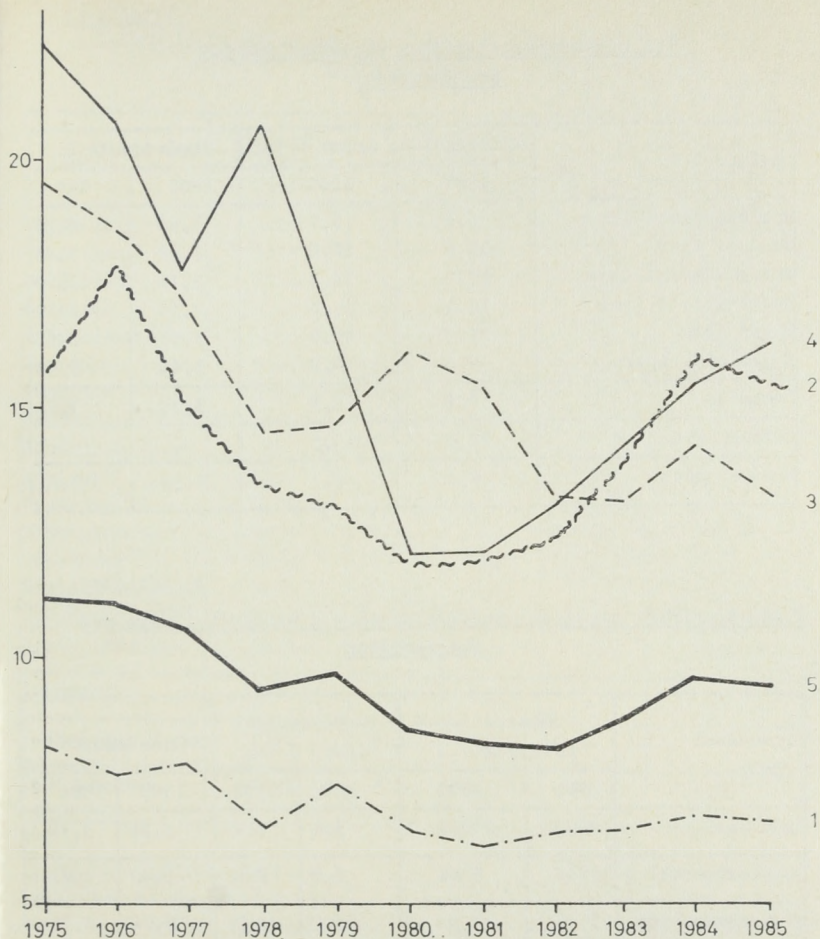
A hatósági élelmiszer-minőségellenőrzés dolgozói összesen 8258 mintavételes ellenőrzést, valamint 415 komplex, illetve minőségfelügyeleti ellenőrzést végeztek el. Az ellenőrzések megállapításai, valamint a helyszíni vizsgálatok eredményei kiégesztik és alátámasztják az élelmiszerek minőség alakulásáról kialakított képet.

A minőség alakulás a kifogásolási arány- és a minőségmutató változása alapján jellemezhető. A *kifogásolási arány*, amely a szabványban előírt követelményeknek nem megfelelő (minőséghibás) tételek számát viszonyítja az összes tételek számához, 1985-ben 9,6%, az 1984. évihez képest (9,7%) *nem változott*. Külföldi adatokkal összehasonlítva ez a kifogásolási arány megfelel az európai átlagnak. 1984-ben Svájcban például 178 512 élelmiszerminta vizsgálata alapján a kifogások száma 9,5%-ot tett ki. Figyelembe kell venni azonban azt a körülményt, hogy a követelményrendszer ezekben az országokban általában szigorúbb és ennek megfelelően a vizsgálati spektrum is eltérő. A minőségmutató a kifogásolási aránynál differenciáltabban jelzi a minőségi szint változását, amely nem feltétlenül esik egybe a kifogásolási arány változásával. A minőségmutató számítását és összegzését összesen 37 821 termékre végezték el, ami az összes vizsgált tétel 82,8%-a. A hatósági minőségmutató alapján (1985-ben 3,34 és 1984-ben 3,31) az élelmiszerek *minősége kis mértékben javult*. Az egyes szektorokban előállított élelmiszerek kifogásolási arányának és a minőségmutató változását az 1. táblázat mutatja. A minőséghibás termékek részarányának alakulását az 1. ábra mutatja.

Az 1. táblázat adataiból kitűnik, hogy a kifogásolási arány a minisztériumi, tanácsi, szövetkezeti, magán és egyéb minisztériumi iparban nem változott szignifikánsan. Ezzel szemben a mezőgazdasági iparban és zöldség-gyümölcs vonatkozásában észrevehetően csökkent. A mezőgazdasági szektorban a csökkenés a gabona-, hús-, konzerv- és főként a szeszipari termékek kisebb mértékű kifogásolási aránya miatt következett be.

A minőségmutató pozitív változása a minőségi színvonal javulását jelzi a mezőgazdasági iparban és a magán kisipari termékeknél is. Az egyéb minisztériumi ipar termékeinek minőségmutatója csökkent, de még így is a legmagasabb a szektorok között.

Az élelmiszeripari termékek minőség alakulását a mintavétel helyétől függően a 2. táblázat tartalmazza.

1. ábra

Minőséghibás termékek részarányának alakulása szektoronk ént és összesen

1. minisztériumi ipar, 2. tanácsi ipar, 3. mezőgazdasági ipar, 4. szövetkezeti ipar, 5. összesen

A táblázatból megállapítható, hogy a nagykereskedelemben vett minták kifogásolási aránya a legkisebb és a minőségmutató által jelzett minőségi színvonal a legjobb mind 1985-ben, mind a bázisévben. A kiskereskedelemben – bár csökkenő tendenciával – lényegesen nagyobb a kifogásolási arány és – javuló tendenciával – gyengébb minőségi színvonalat jelez a minőségmutató.

Élelmiszeripari termékek minőség alakulása
szektoronként

Szektor	Kifogásolási arány %-ban		Minőségmutató	
	1985	1984	1985	1984
Minisztériumi ipar	6,6	6,7	3,42	3,39
Tanácsi ipar	15,5	16,0	3,10	3,08
Mezőgazdasági ipar	13,2	14,3	3,16	3,00
Szövetkezeti ipar	16,3	15,6	2,96	2,99
Lágán ipar	27,2	25,6	3,01	2,85
Egyéb min. ipar	5,6	6,2	3,46	3,54
Összesen	9,4	9,5	3,34	3,31
Zöldség-gyümölcs	12,2	13,5	-	-
Minősszesen	9,6	9,7	3,34	3,31

2. táblázat

Élelmiszeripari termékek minőség alakulása a mintavétel helyének
függvényében

Mintavétel helye	Összes tételszám		Kifogásolási arány %-ban		Minőségmutató	
	1985	1984	1985	1984	1985	1984
Előállító	29863	26881	9,4	9,4	3,34	3,30
Nagykereskedelem	10258	9585	7,5	7,8	3,42	3,42
Kiskereskedelem	5540	4186	14,5	15,7	3,18	3,09
Minősszesen	45681	40654	9,6	9,7	3,34	3,31

Az élelmiszeripari termékek kifogásolási arányának szektoronkénti és a mintavétel helyének függvényében elvégzett elemzése az összes adatok alapján azt mutatja, hogy az előállítói tételekre vonatkozó kifogásolási arány változatlan, a kiskereskedelmi mintáké kissé csökkent, de még mindig közel 1,5-szerese a termelőhelyi kifogásolási aránynak.

Az egyes iparágakra vonatkozó tételszámok, a kifogásolási arány és a minőségmutató termékek minőségi színvonalának alakulását a 3. táblázat adatai jelzik.

A kifogásolási arány és a minőségmutató változása
iparáganként

Iparág	Vizsgált tételszám	Kifogásolási arány %-ban		Minőségmutató	
	1985	1985	1984	1985	1984
Baromfiipar	1620	6,7	6,9	3,63	3,62
Cukoripar	1375	4,3	4,3	3,40	3,39
Dohányipar	1311	5,5	5,6	3,56	3,49
Édesipar	3247	7,4	6,6	3,42	3,45
Gabonaipar ^{xx/}	3050	8,4	8,2	3,78	3,80
Húsipar	5569	11,1	10,7	2,86	2,87
Hűtőipar	2377	3,0	4,1	3,25	3,30
Konzervipar ^{x/és xx/}	4293	7,8	8,3	3,23	3,24
Növényolajipar	807	1,9	4,2	3,81	3,77
Sőripar ^{x/}	1670	6,6	6,3	3,41	3,33
Sütőipar ^{xx/}	5184	17,1	17,2	3,06	3,06
Szárzészta	1051	16,8	14,2	3,44	3,47
Szeszipar ^{x/}	2147	4,3	6,3	3,47	3,38
Tejipar	5471	11,2	10,4	3,41	3,45
Üdítőitalok ^{xxx/}	2528	13,0	14,2	3,39	3,24
Egyéb termékek	1196	4,5	4,9	3,54	3,56
Összesen	42896	9,4	9,5	3,34	3,31
Zöldség-gyümölcs	2785	12,2	13,5	-	-
Mindösszesen	45681	9,6	9,7	3,34	3,31

x/ üdítőitalok nélkül

xx/ szárzészta nélkül

xxx/ üdítőitalok összesen /bor-, konzerv-, sör- és szeszipar/

Az élelmiszerek javuló minőségi tendenciáján belül *változatlan* a baromfi-, cukor-, gabona-, hús-, konzerv- és sütőipari termékek, kisebb-nagyobb mértékben *javult* a dohány-, hűtő-, növényolaj-, sör- és szeszipari termékek, valamint az üdítő italok, a méz, a zöldség- és gyümölcsfélék, *romlott* az édes- és tejipari termékek, a szárzésztafélék, valamint az egyéb termékek közül a kávé, a tea és a fűszerek *minősége*. A kifogásolási arány változása a legtöbb esetben összhangban áll a minőségmutató változásával.

A kifogásolási % abszolút értékeit figyelembe véve igen nagy a minőséghibás tételek részaránya a hús-, sütő- és tejipari termékeknél, valamint a szárzésztafélék és üdítő italok esetében. Kézzelő a helyzet ebből a szempontból a hűtő- és növényolajipari termékekre vonatkozóan.

A kifogásolási arány és a minőségmutató változása megyénként

Megye	Vizsgált tételszám	Kifogásolási arány %-ban		Minőségmutató	
	1985	1985	1984	1985	1984
Baranya	1957	10,7	10,4	3,35	3,33
Bács	3136	16,4	18,5	3,15	3,14
Békés	2540	11,2	13,6	3,35	3,29
Borsod	3207	10,9	9,8	3,21	3,28
Csongrád	2165	7,2	8,0	3,36	3,30
Fejér	2220	6,3	8,5	3,43	3,37
Győr	3060	7,5	7,8	3,40	3,35
Hajdú	2296	12,6	11,1	3,32	3,28
Heves	1525	9,0	12,8	3,44	3,31
Komárom	1297	9,9	10,9	3,34	3,16
Nógrád	565	16,1	16,0	3,20	3,24
Pest	2559	9,5	9,5	3,29	3,20
Somogy	1742	11,7	11,5	3,23	3,27
Szabolcs	1846	8,5	9,6	3,33	3,31
Szolnok	1464	10,3	6,7	3,32	3,39
Tolna	929	15,1	14,6	3,25	3,32
Vas	1586	8,4	11,3	3,35	3,22
Veszprém	1782	9,5	9,3	3,35	3,32
Zala	2116	9,9	7,4	3,29	3,32
Főváros	7689	5,7	5,8	3,45	3,41
Összesen	45681	9,6	9,7	3,34	3,31

A megyénkénti minőség alakulást a 4. táblázat mutatja. A megyék közül *javult* a Békés, Csongrád, Fejér, Győr, Hajdú, Heves, Komárom, Pest, Vas, Veszprém és Főváros élelmiszer előállítói termékeinek *minősége*. A következő megyékben előállított élelmiszerek *minősége romlott*: Borsod, Nógrád, Somogy, Szolnok, Tolna és Zala, míg Baranya, Bács, Szabolcs megyében *változatlan*. A kifogásolási arány változása általában összhangban áll a minőségi színvonalat jelző minőségmutató alakulásával.

A minőséghibás termékek hibaellenzését, a hibaokok alakulását az 5. táblázat tartalmazza.

A hibaokok összetétele 1985-ben az 1984. évihez képest alapvetően nem változott. A hibák közel 2/3-a összetételi és érzékszervi hiba, melyek közül az utóbbiak részaránya az összetételi hibák rovására csökkent. Túlzott mértékű a jelölési hibák száma és részaránya. Jelentősen megemelkedett a mikrobiológiai hibák száma, ami részben a higiéniai hiányosságok szaporodására, részben a vizsgálatok számának emelkedésére vezethető vissza.

Hibaokok alakulása a kifogásolt termékekre vonatkoztatva

Hibaokok	db		%	
	1985	1984	1985	1984
Érzékszervi íz-hiba	465	394	7,7	7,5
Egyéb érzékszervi hibák	1289	1051	21,3	20,0
Összetételi hibák	1919	1843	31,7	35,0
Tömeg/térfogat hiány	834	817	13,8	15,5
Csomagolási hibák	129	167	2,1	3,2
Jelölési hibák	1016	812	16,8	15,4
Mikrobiológiai hibák	363	126	6,0	2,4
Vegyí szennyezettség	32	53	0,6	1,0
Összesen	6047	5263	100	100

6. táblázat

Minőséghibás élelmiszerekkel kapcsolatos hatósági intézkedések alakulása

Hatósági intézkedés	db		érték		db %	
	1985	1984	1985	1984	1985	1984
Figyelmeztetés	2105	2170	-	-	51,0	60,4
Pegyelmi javaslat határozat	1306 955	1004 676	- -	- -	31,7 /73,1/	28,0 /67,3/
Szabály- javaslat pértés határozat	381 214	286 146	- -	- -	9,2 /56,2/	8,0 /51,0/
Helyszini bírság	333	130	105500	33051	8,1	3,6
Összesen	4125	3590	105500	33051	100,0	100,0
Minőségcsökkent tételek	714	876	8124,1 ^{x/}	12731 ^{x/}	-	-
Zárolt tételek ebből	284	105	5922,2 ^{x/}	15616 ^{x/}	-	-
megsemmisítésre	161	27	254,3 ^{x/}	883 ^{x/}	-	-
átdolgozásra	120	66	4629,3 ^{x/}	10867 ^{x/}	-	-

x/ mFt-ban

A hatósági élelmiszer-minőségellenőrzés intézkedéseinek alakulását a 6. táblázat összesítő tartalmazza.

A 6. táblázat adataiból kitűnik a hatósági intézkedések szigorodási tendenciája 1985-ben. A figyelmeztetések rovására jelentősen emelkedett a fegyelmi javaslatok és szabálysértési feljelentések száma. A javaslatok és határozatok aránya csak kis mértékben kedvezőbb az 1984. évihez képest. Közél háromszorosára nőtt viszont a helyszíni bírságok száma. A minőségcsökkent tételek száma kissé csökkent, a zárolt tételek száma ezzel szemben közel háromszorosára nőtt.

Az élelmiszerminőség 1985. évi alakulásának elemzése részletesen szakágazatonként, illetve termékcsoportonként végezhető el.

Baromfiipar

Az Állomások összesen 1620 baromfiipari tételt minősítettek. A termékek minősége összességében mind a minőségmutató, mind a kifogásolási % alapján *változatlan*.

Változatlan a termékek minősége a minisztériumi iparban, kismértékben javult a mezőgazdasági iparban és romlott a szövetkezeti iparban.

A termékcsoportok közül (7. táblázat) *javult* a darabolt baromfi (kevesebb érzékszervi hiba), *romlott* a húskészítmények és az egyéb baromfiipari termékek (gyengébb érzékszervi tulajdonságok, kevésbé jellegzetes szag, íz, apró szemcsés csonttartalom, változó víztartalom, jelölési hiba), *változatlan* a vágott egész baromfi és a tojás minősége.

Gyártmányfejlesztés során számos választékbővítő terméket hoztak forgalomba, mint például: komplett libaaprólék (Szentés), különféle ízesítésű baromfielvágot (Orosháza, Szentés, Kiskunhalas, Kecskemét), SERBA rakott filé, SERBA májas, baromfi hamburger (Szentés), PANCSI vagdalt (Törökszentmiklós), Vasi vagdalt, baromfi májas hurka, baromfikolbász, Sárvári füstölt páros (Sárvár).

A minőségmutató alapján étikelve a vállalatokat javult a Békéscsabai és a Budapesti BV, kismértékben javult a Szentési, a Törökszentmiklósi és a Kiskunhalasi BV, változatlan a Sárvári BV, romlott a Debreceni, a Kecskeméti az Orosházi BV termékeinek minősége (8. táblázat).

Cukoripar

Az Állomások 1375 cukoripari tételt vizsgáltak.

A cukoripari termékek minőségi színvonala összességében a minőségmutató (1984-ben 3,39; 1985-ben 3,40) és a kifogásolási arány (4,3%) alapján egyaránt *változatlan*.

A termékcsoportokat elemezve megállapítható (9. táblázat), hogy a minőségmutató változása alapján *javult* a normál kristálycukor és porcukor, *változatlan* a cukorliszt minősége. *Romlott* az érzékszervi és csomagolás-jelölési hibák jelentős mértékű emelkedése miatt a finomított kristálycukor és a darabos finomítvány minősége, amelyet alátámaszt a kifogásolási % emelkedése is. Az érzékszervi hibák a nem kielégítő hűtésből és a hibás tárolásból eredően csomósodásból, magas törmelék tartalomtól és színhibákból adódtak. A csomagolás-jelölési hibák oka a gyártási idő feltüntetésének hiánya, olvashatatlansága, valamint az erősen szóródó csomagolás volt.

A termékcsoportok összességét tekintve kismértékben csökkentek – megfelelőbb érték szám miatt – az összetételi hibák (9%-ról 7%-ra). A tömeghiányos tételek aránya (18%-ról 13%-ra) csökkent, viszont nőtt a csomagolás-jelölési hibák aránya (32%-ról 40%-ra), változatlanul nagy az érzékszervi hibák (40%) száma.

A minőség alakulását termelőegységenként a 10. táblázat mutatja. A minőségmutató alapján *javult* az Ácsi, Ercsi, Sarkadi, Selypi, Szerencsi és Mezőhegyesi Cukorgyár, *kismértékben javult* a Hatvani Cukorgyár, *változatlan* a Sárvári Cukorgyár és *romlott* a Hajdúsági, Kaposvári, Petőházi, valamint a Szolnoki Cukorgyár termékeinek minősége.

-Baromfiipari termékek minőség alakulása termékcsoportonként

7. táblázat

Termékcsoport, ill. termék	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomago- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
Vágott egész baromfi	392	7,9	7,2	381	1,78/20	-	0,90/5	0,92/8	3,59	3,53	33
Ebből friss eh. csirke	186	9,1	8,5	184	1,73/15	-	0,91/1	0,91/3	3,55	3,53	19
fagy.csirke	144	6,9	7,6	139	1,83/4	-	0,87/4	0,92/3	3,62	3,59	11
fagy.pecsenye kacsa	32	3,1	3,0	29	1,79/1	-	0,92/0	0,96/0	3,67	3,67	1
Darabolt baromfi	973	4,1	6,7	960	1,84/30	-	0,92/4	0,96/8	3,72	3,66	42
ebből fődarabolási termék	395	2,5	5,6	394	1,86/6	-	0,95/3	0,98/2	3,79	3,73	11
konyhakész csirkeaprólék	206	2,9	10,0	197	1,87/4	-	0,89,1	0,98/1	3,74	3,50	6
Baromfi huskésztm.	124	20,2	0,0	88	-/10	-/11	-/0	-/11	2,80	3,15	32
Tojás	85	9,4	13,8	83	1,85/2	-	0,93/4	0,89/6	3,68	3,64	12
Egyéb baromfiipari termék	46	10,9	0,0	7	-/1	-/4	-/0	-/0	3,16	3,74	5
Mindösszesen:	1620	6,7	6,9	1519	-/63	-/15	-/13	-/33	3,63	3,62	124

Baromfiipari termékek minőség alakulása vállalatonként és szektoronként 8.táblázat

S z e k t o r Vállalat	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csoma- gólás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
Békéscsabai BV.	86	2,3	9,7	77	1,83/2	-	0,91	1,00/0	3,74	3,44	2
Budapesti BV.	36	2,8	13,0	31	1,90/1	-	0,85	0,96/0	3,71	3,59	1
Debreceni BV.	120	15,8	13,3	109	-/1	-/4	-/2	-/1	3,07	3,20	21
Kecskeméti BV.	159	9,4	1,7	143	-/5	-/7	-/0	-/5	3,71	3,83	17
Kiskunhalasi BV.	135	7,4	4,4	130	1,89/6	-	0,96/0	0,96/8	3,77	3,70	14
Orosházi BV.	98	1,0	0,0	88	-/1	-/0	-/0	-/0	3,48	3,67	1
Sárvári BV.	112	5,4	6,7	111	1,81/4	-/1	0,91/3	0,98/1	3,68	3,64	9
Szentesi BV.	137	1,5	2,9	137	-/1	-	-/0	-/1	3,75	3,70	2
Törökszentmiklósi BV.	74	0,0	0,0	59	1,88/0	-	0,99/0	1,00/0	3,87	3,82	0
Miniszt. ipar össz.	957	5,9	5,1	885	-/34	-/12	-/5	-/16	3,63	3,63	67
Márc.15.MgTSZ, Hernád	33	9,1	7,5	28	-/1	-/1	-/1	-/0	3,73	3,70	3
Béke MgTSZ Zagyvarékas	50	10,0	7,9	49	1,76/5	-	0,90/0	0,90/0	3,55	3,64	5
Mezőgazdasági ipar összesen	602	7,3	9,2	582	-/22	-/3	-/8	-/15	3,66	3,62	48
Szövetkezeti ipar	61	14,8	8,9	52	1,61/7	-/0	0,84/0	0,81/2	3,26	3,64	9
Mindösszesen:	1620	6,7	6,9	1519	-/63	-/15	-/13	-/33	3,63	3,62	124

Termékcsoport, ill. termék	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomagó- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
Kristálycukor	798	4,3	3,0	797	0,83/13	0,76/3	0,97/4	0,93/23	3,48	3,45	43
ebből normál kristálycukor	703	4,0	3,3	702	0,85/9	0,74/3	0,97/4	0,93/21	3,49	3,42	37
finomított kristálycukor	95	6,3	1,0	95	0,66/4	0,86/0	0,95/0	0,92/2	3,39	3,62	6
Darabos finomítottvány	321	5,0	4,1	321	0,64/10	0,82/1	0,96/3	0,93/3	3,34	3,44	17
Porcukor és cukor- liszt	254	3,5	8,7	254	0,69/5	0,71/1	0,95/2	0,86/2	3,22	3,12	10
ebből porcukor	230	3,9	9,2	230	0,69/5	0,70/1	0,95/2	0,85/2	3,20	3,09	10
cukorliszt	24	0,0	4,5	24	0,70/0	0,83/0	0,96/0	0,98/0	3,47	3,43	0
Import kristály- cukor / hazai cso- magolású és bér- munka/	2	0,0	16,7	2	0,88/0	0,75/0	1,00/0	1,00/0	3,63	3,38	0
Mindösszesen:	1375	4,3	4,3	1374	0,76/28	0,76/5	0,96/9	0,92/28	3,40	3,39	70

Cukoripari termékek minőség alakulása vállalatonként és szektoronként

10. táblázat

S z e k t o r Vállalat	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomago- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
Ácsi Cukorgyár	78	10,3	15,7	78	0,51/5	0,59/0	0,88/2	0,81/4	2,78	2,58	11
Ercsi "	91	0,0	1,8	91	0,82/0	0,71/0	0,99/0	1,00/0	3,53	3,39	0
Hatvani "	44	0,0	0,0	44	0,99/0	0,98/0	1,00/0	1,00/0	3,97	3,89	0
Hajdusági "	142	5,6	5,2	142	0,70/4	0,65/3	0,94/2	0,94/2	3,23	3,33	11
Kaposvári "	239	4,6	3,2	239	0,68/6	0,78/0	0,98/0	0,90/5	3,34	3,47	11
Petőházi "	188	4,3	0,6	187	0,72/4	0,86/0	0,98/1	0,95/3	3,51	3,67	8
Sarkadi "	94	7,4	6,7	94	0,80/3	0,91/0	0,97/0	0,89/4	3,57	3,25	7
Sárvári "	141	5,0	2,5	141	0,78/4	0,88/0	0,94/0	0,91/4	3,50	3,48	8
Selypi "	36	0,0	12,1	36	0,98/0	0,67/0	0,99/0	0,96/0	3,59	3,05	0
Szerencsi "	124	0,8	4,4	124	0,87/0	0,84/1	1,00/0	0,99/1	3,69	3,59	2
Szolnoki "	110	2,7	2,9	110	0,67/2	0,42/1	0,98/0	0,87/1	2,94	3,15	4
Min.ipar összesen:	1287	4,1	4,1	1286	0,74/28	0,76/5	0,97/5	0,93/24	3,39	3,39	62
Mezőgazdasági ip.											
Mezőhegyesi Cuk,	86	7,0	6,5	86	0,95/0	0,83/0	0,91/4	0,81/4	3,50	3,32	8
Mezőgazd.szek.t.ö.	88	6,8	7,7	88	0,94/0	0,82/0	0,91/4	0,81/4	3,49	3,31	8
Mindösszesen:	1375	4,3	4,8	1374	0,76/28	0,76/5	0,96/9	0,92/28	3,40	3,39	70

Dohányipar

A hatósági élelmiszer-minőségellenőrzés 1311 dohányipari terméket vizsgált. A dohányipari termékek minősége a minőségmutató értéke alapján *javult*. A kifogásolási arány lényegében nem változott (11. táblázat).

A füstszűrő nélküli cigaretták minősége *változatlan*, ezzel szemben mind az általános, mind a különleges füstszűrős cigaretták minősége *javult*. A többi dohányipari termék: a szivar és a fogyasztási dohány minősége változatlanul megfelelő. A minőségi hibák közül a cigaretták nagyméretű kocsánytartalma a kitöltési, a kihullási és a ragasztási hiba előfordulása volt a leggyakoribb.

A cigaretták választékát az egri gyár Sláger és Bond Street, a debreceni gyár kék és sárga fsz. Symphonia a sátoraljaújhelyi gyár kétrétegű csomagolású, füstszűrő nélküli 20-as SD cigaretta forgalmazásával bővítette. Ezek közül kisebb káránytartalmú a Bond Street és az új füstszűrős Symphonia cigaretták főfüstje. Új csomagolásban hozták forgalomba az Egri Dohánygyár 100-as és a Marlboro 100's cigarettákat.

Az Egri és a Pécsi Dohánygyár termékeinek minősége a minőségmutató alapján *javult*, a Debreceni és a Sátoraljaújhelyi Dohánygyáré *változatlan* (12. táblázat).

Édesipar

A tárgyévben 3247 tételminősítésre és 325 üzemellenőrzésre került sor.

Az édesipari termékek minősége összességében a minőségmutató alapján *kissé romlott*, ezt támasztja alá a kifogásolási arány emelkedése is.

Romlott a minisztériumi és a mezőgazdasági ipar, változatlan a szövetkezeti ipar, javult a tanácsai és a magánipar vizsgált termékeinek minősége.

A minőségmutató alapján termékcsoportonként (13. táblázat) *javult* a töltött- és a szaloncukorkák, a kekszek, a nugátszerű termékek, valamint a kávé; *változatlan* a cukorkák, a lisztesárúk, az egyéb édesipari termékek; *romlott* a csokoládék, a teasütemények, a kakaóporok, a kávépótszerek minősége. A minőségi hibákat elsősorban az érzékszervi és az összetételi hiányosságok okozták. Bázisévhez viszonyítva azonos arányban fordult elő tömeg-, csomagolás és jelölési hiányosság. A cukorkáknál több ízben színezék túladagolás fordult elő.

A *gyártmányfejlesztés* említésre méltó termékei: a gyümölcsalapú szaloncukor (az Agroindustria rohadó üzeméből), az extrudált, ízesített kukorica-, ill. rizspehely és szójadrazsé (Kalocsai SÉV, a pálmonostori Keleti Fény Mgtsz), a fűrjtojásos lisztesárúk (a Békés megyei SÉV csorvási üzeme), a különféle ízesítésű töltött rudak (Eger és Vidéke Körzeti ÁFÉSZ Eger), a diabetikus keksz (a hevesi ÁFÉSZ Taranella üzeme), valamint az Alpesi tejszokoládé, az alkoholmentes meggybonbon, a fehér gyermekcsokoládé (a Budapesti É. V. termékei). A csomagolásfejlesztés terén 26, választékbővítés keretében 48, együtt 74 új, ill. újszerű termék került forgalomba.

A *minőség alakulása* a minisztériumi iparban a minőségmutató alapján *javult* a Győri Kesz- és Ostyagyárban, *változatlan* a Budapesti Édesipari Vállalatnál és *romlott* a Szerencsi Édesipari Vállalatnál. Javult a tanácsai és a magánipar vizsgált termékeinél, változatlan a szövetkezeti iparban és romlott a mezőgazdasági ipar termékei esetében (14. táblázat).

Dohányipari termékek minőség alakulása termékcsoportonként

Termékcsoport, ill. termék	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomagó- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
Cigaretta	1268	5,5	5,7	1268	0,85/0	0,88/37	0,85/38	0,98/2	3,56	3,49	77
ebből füstszűrő nélküli	209	11,0	4,7	209	0,76/0	0,83/11	0,68/14	0,88/2	3,15	3,18	27
általános füst- szűrős	494	3,4	4,3	494	0,81/0	0,88/6	0,84/11	0,99/0	3,52	3,46	17
különleges füst- szűrős	565	5,3	7,8	565	0,93/0	0,90/20	0,92/13	1,00/0	3,75	3,57	33
Fogyasztási dohány	30	7,1	5,7	-	-	-/2	-/1	-	-	-	3
Szivar	13	0,0	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Szivarka	-	-	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Mindösszesen:	1311	5,5	5,6	1268	0,85/0	0,88/39	0,85/39	0,98/2	3,56	3,49	80

Dohányipari termékek minőség alakulása vállalatonként és szektoronként

S z e k t o r Vállalat	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató-komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomagó- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
Debreceni Dohánygyár	209	3,4	3,4	191	0,86/0	0,90/2	0,84/6	0,99/0	3,59	3,61	8
Egri Dohánygyár	558	3,6	6,4	546	0,89/0	0,90/12	0,91/9	1,00/0	3,70	3,56	21
Pécsi Dohánygyár	198	9,6	10,5	198	0,90/0	0,88/12	0,88/9	0,99/0	3,64	3,52	21
Sátoraljaujhelyi Dohánygyár	333	7,8	3,8	333	0,76/0	0,85/13	0,74/15	0,92/2	3,27	3,30	30
Dohánykutató Intézet	13	0,0	0,0	-	-	-	-	-	-	-	0
Mindösszesen:	1311	5,5	5,6	1268	0,85/0	0,88/39	0,85/39	0,98/2	3,56	3,49	80

Édesipari termékek minőség alakulása termékcsoportonként

13. táblázat

Termékcsoport, ill. termék	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőségmutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bázis		Érzékszervi	Összetételei	Tömeg Tértfogat	Csomagolás jelölés	Tárgy	Bázis	
Csokoládé	1178	5,3	3,5	1168	0,67/49	0,91/15	0,96/4	0,92/17	3,46	3,54	85
ebből étcsokoládé	77	2,6	0,0	75	0,68/0	0,88/1	0,99/1	0,99/0	3,53	3,68	2
tejsokoládé	156	3,2	2,3	156	0,61/3	0,93/1	0,98/0	0,96/1	3,47	3,54	5
üreges csokoládéfigura	410	7,8	2,9	410	0,68/30	0,86/2	0,94/3	0,86/7	3,34	3,48	42
desszert	226	5,8	4,8	224	0,63/11	0,95/3	0,94/0	0,93/5	3,45	3,57	19
Kakaópor	80	12,5	8,3	80	0,54/2	0,78/10	0,96/0	0,97/0	3,33	3,50	12
Cukorka	704	8,4	9,1	698	0,63/26	0,87/22	0,94/5	0,92/28	3,36	3,38	81
ebből töltött cukorka	105	4,8	17,2	105	0,68/0	0,83/5	0,99/0	0,98/0	3,48	3,28	5
zselé	40	7,5	8,9	40	0,56/3	0,86/0	0,91/0	0,93/0	3,26	3,49	3
szaloncukorka	218	3,2	6,7	218	0,61/7	0,86/0	0,96/0	0,94/3	3,37	3,30	10
Liszesáru	620	10,8	10,7	602	0,62/26	0,85/20	0,95/6	0,92/31	3,34	3,35	83
ebből keksz	197	8,1	11,3	197	0,65/7	0,86/4	0,98/2	0,94/5	3,42	3,33	22
teasütemény	153	12,4	7,7	151	0,66/9	0,84/0	0,94/1	0,89/10	3,31	3,42	20
Nugátszerű termékek	100	6,0	9,4	98	0,63/1	0,81/2	0,98/1	0,96/2	3,37	3,19	6
Kávé	329	4,0	5,3	328	0,63/3	0,94/10	0,98/2	0,98/0	3,53	3,50	15
Kávépótszer	40	7,5	0,0	38	0,68/1	0,96/1	0,91/0	0,94/1	3,49	3,58	3
Egyéb	196	9,7	5,5	71	0,78/2	0,94/6	0,96/0	0,82/12	3,50	3,49	20
Mindösszesen:	3247	7,4	6,6	3118	0,65/110	0,89/86	0,96/18	0,93/91	3,42	3,45	305

Édesipari termékek minőségcalakulása vállalatonként és szektronként

S z e k t o r Vállalat	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomagó- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
Bp.i édesipari V.	1457	4,5	4,3	1419	0,68/29	0,90/30	0,97/9	0,97/13	3,52	3,54	81
Bp.i Csokoládégyár	376	3,5	3,0	374	0,72/12	0,89/2	0,98/2	0,98/3	3,56	3,55	19
Csemege édesip.Gyár	373	4,6	3,9	351	0,68/5	0,89/6	0,97/2	0,96/6	3,50	3,55	19
Duna Csokoládégyár	240	4,2	4,1	237	0,68/7	0,92/5	0,96/1	0,96/1	3,53	3,59	14
Zamat Kávé és Keksz.	468	5,3	5,8	457	0,65/9	0,90/13	0,97/4	0,96/3	3,48	3,51	29
Győri Keksz és Os- tyagvár összesen	383	4,7	5,7	358	0,66/4	0,92/8	0,97/1	0,96/6	3,51	3,46	19
Győri Keksz és Ostyagvár	265	5,3	5,8	261	0,65/3	0,89/7	0,98/1	0,97/4	3,50	3,44	15
Jánossomorja	118	3,4	5,5	97	0,69/1	0,97/1	0,94/0	0,94/2	3,54	3,50	4
Szerencsi édesip.V.	875	6,3	4,1	872	0,62/42	0,88/15	0,95/2	0,90/11	3,36	3,46	70
Szerencsi Csokolá- dégyár	512	6,3	7,0	508	0,60/22	0,89/15	0,95/2	0,92/6	3,36	3,40	45
Diósgyőri édesip.V.	363	6,3	1,6	363	0,64/20	0,87/0	0,95/0	0,83/5	3,35	3,51	25
Ácsi Cukorgyár	7	0,0	14,3	7	0,57/0	1,00/0	1,00/0	1,00/0	3,57	3,36	0
Min.ipar összesen	2722	5,1	4,5	2656	0,66/75	0,90/58	0,97/12	0,95/30	3,46	3,50	170
Tanácsi ipar	216	18,1	18,3	206	0,56/18	0,87/12	0,90/1	0,84/25	3,17	3,07	56
Mezőgazdasági ipar	91	31,9	20,0	79	0,45/11	0,79/7	0,79/3	0,65/17	2,67	3,10	38
Szövetkezeti ipar	148	16,9	14,4	121	0,61/4	0,85/9	0,97/0	0,86/15	3,28	3,25	28
Macán ipar	69	11,6	25,0	55	0,71/1	0,88/4	0,96/2	0,95/3	3,50	3,19	10
Egyéb miniszterium ipar	1	--	--	1	0,00/1	0,00/1	0,00/0	0,00/1	--	--	3
Mindösszesen:	3247	7,4	6,6	3118	0,65/110	0,89/85	0,96/18	0,93/91	3,42	3,45	305

Gabonaipar

Az Állomások – száraztészta nélkül – a gabonaipari vállalatok 3050 tételét vizsgálták. A termékek minősége *változatlan*. A kifogásolási arány 8,4%, a minőségmutató 3,78. A termékcsoport szerinti minőség alakulást a 15. táblázat mutatja.

Az *örlemények* minősége kissé romlott. A búzaliszt minőségmutatója 3,81-ről 3,77-re csökkent. A bázisévhez viszonyítva növekedtek az érzékszervi (39,1%-ról 52,2%-ra), változatlannak tekinthetők az összetételei hibák (34,2%, ill. 35,0%), csökkent a csomagolás-jelölés (18,6%-ról 5,6%-ra) és a tömegeltérés (18,1%-ról 7,1%-ra) miatti kifogások részaránya. A búzaliszteket főként érzékszervi hibák – szín és korpázottság, nagy hamutartalom miatt kifogásolták. Néhány megyében (Csongrád, Borsod, Komárom, Tolna) rovarkártevők miatti kifogások is előfordultak.

Az összetételei hibák között leggyakrabban a megengedettnél nagyobb nedvességtartalom fordult elő. A búzadara minősége változatlan, a hibás tételeket nagy hamutartalom, élő malmi kértevő, nagy nedvességtartalom, nem megfelelő szemcsetisztaság és tömeghiány miatt kifogásolták. A rozslisztek minősége szintén változatlan, néhány esetben a szabványosnál nagyobb nedvességtartalom fordult elő.

A *hántott termékek* – ezen belül a rizs – minősége javult. A hibák között tömeghiány, keverékesség és jelölési hiányosság fordult elő a leggyakrabban.

Az egyéb termékek (lángospor, panírpör, fánkpor stb.) minősége jelentős mértékben javult.

A gyártmányfejlesztés keretében választékbővíítő termékek – többek között – a búzacérisás-, korpás, extrudált kukoricadara (Monori ÁG). BL 65-ös liszt (Szolnoki GMV) gyártását kezdték el.

A termékek minősége a minőségmutató változását alapul véve *javult*, ill. kismértékben javult Békés, Nógrád, Veszprém, Baranya, Csongrád és Zala, *romlott*, ill. kismértékben romlott Budapest és Pest megyében, valamint Fejér, Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár, Tolna, Komárom megye területén. A többi megyében a minőség *változatlan* volt (16. táblázat).

Húsipar

Az Állomások 5569 húsipari tételt vizsgáltak. A termékek minősége – összességében közepes színvonalon – *változatlan*, a minőségmutató értéke 2,86.

A minisztériumi ipar termékeinek minősége a minőségmutató alapján *változatlan*. *Javult* a tanácsi iparé, *változatlan* a mezőgazdasági és szövetkezeti iparé, *romlott* a magániparé. A minőségi kifogások 54%-a összetételei, 40%-a érzékszervi hibából adódott.

A termékcsoportok elemzése (17. táblázat) azt mutatja, hogy – az adott minőségi színvonalon belül – *javult* a minősége a vörösáruféllekből a párizsinak, felvágottak közül a Zala felvágottnak, kolbáskészítményekből a füstölt főtt kolbásznak, az egyéb húsipari termékeknek; *kismértékben javult* a vörösárufélleknél, ezekből a virslinek, a felvágottfélleknél és a kolbáskészítményeknek; *változatlan* a felvágottakból az olasz felvágottnak, hurka és kenősáruknak, szalonnafélleknél, szalámifélleknél, ezekből a csemege szaláminak, étkezési sertészsírnak; *romlott* a füstölthúsoknak (nagy konyhasótartalom, pácolási, alaki hibák), formában főtt pácolt húskészítményeknek (érezkszervi, összetételei hibák), a füstölt nyers kolbásznak (összetételei, érzékszervi hiba), füstölt száraz kolbászfélleknél, ebből a gyulai kolbásznak (főként összetételei hibák: kis fehérje-, nagy víztartalom), húskonzerveknek (hiányos, ill. helytelen jelölés).

Gabonaipari termékek minőség alakulása termékcsoportonként

15. táblázat

Termékcsoporthoz, ill. termék	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőségmutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bázis		Érzékszervi	Összetételei	Tömeg Tértfogat	Csomagolás jelölés	Tárgy	Bázis	
Örlemények	2790	8,8	7,9	2780	0,94/153	0,94/105	0,92/28	0,96/20	3,77	3,81	306
ebből buzalisztek	2493	8,4	7,4	2486	0,94/139	0,94/93	0,92/19	0,96/15	3,77	3,81	266
rozslisztek	81	6,2	13,6	81	0,96/5	1,00/0	0,50/0	1,00/0	3,84	3,83	5
Hántolt termékek	236	5,1	7,1	235	0,99/0	0,99/2	0,96/3	0,95/11	3,89	3,81	16
ebből rizs	209	2,9	5,6	209	1,00/0	0,99/1	0,96/2	0,97/3	3,92	3,84	6
Egyéb termékek	24	0,0	47,8	17	1,00/0	1,00/0	1,00/0	1,00/0	4,00	2,83	0
Mindösszesen:	3050	8,4	8,2	3032	0,94/153	0,95/107	0,93/31	0,96/31	3,78	3,80	322

Gabonaipari termékek minőség alakulása vállalatonként és szektoronként

16. táblázat

S z e k t o r Vállalat	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zís		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomagó- lás jelölés	Tárgy	Bá- zís	
Budapesti és Pest megyei GMV	228	20,2	11,5	228	0,82/41	0,81/4	0,81/2	0,80/5	3,24	3,49	52
Baranya megyei GMV	116	6,9	5,7	116	0,98/3	0,98/6	0,93/1	0,96/0	3,88	3,83	10
Bács-Kiskun m. GMV	144	18,8	23,5	144	0,93/12	0,95/5	0,95/11	0,89/0	3,75	3,75	28
Békés megyei GMV	278	5,0	11,6	278	0,98/4	0,97/10	0,98/4	0,98/0	3,91	3,85	18
Borsod megyei GMV	188	16,5	17,9	188	0,81/33	0,84/14	0,90/0	0,96/4	3,44	3,42	51
Csongrád megyei GMV	186	3,2	5,9	186	0,97/4	0,97/2	1,00/0	0,98/0	3,87	3,84	6
Fejér megyei GMV	157	7,0	6,1	157	0,95/6	0,91/4	0,91/1	0,96/0	3,75	3,93	11
Győr-Sopron megyei GMV	102	3,9	3,6	102	0,97/2	0,97/2	0,91/0	0,99/0	3,87	3,87	4
Hajdu-Bihar megyei GMV	172	8,7	0,9	172	0,97/3	0,96/11	0,93/0	0,98/2	3,86	3,93	17
Heves megyei GMV	90	13,3	14,7	90	0,89/3	0,92/4	0,86/3	0,90/7	3,57	3,55	17
Komárom megyei GMV	109	3,7	3,0	109	0,97/3	0,97/0	0,91/0	0,96/1	3,84	3,91	4
Nógrád megyei GMV	31	9,7	3,8	31	0,94/3	1,00/0	0,94/0	1,00/0	3,90	3,80	3
Somogy megyei GMV	187	10,2	3,5	187	0,97/10	0,95/14	0,93/0	0,99/0	3,87	3,89	24
Szabolcs-Szatmár megyei GMV	175	3,4	4,8	166	0,97/5	1,00/0	0,90/1	0,97/0	3,87	3,93	6
Szolnok megyei GMV	247	3,6	5,3	247	0,98/1	0,99/5	0,94/2	0,98/3	3,89	3,87	11
Tolna megyei GMV	110	21,8	14,4	110	0,89/17	0,97/19	0,87/2	0,97/0	3,70	3,84	38
Vas megyei GMV	143	2,8	0,0	143	1,00/0	0,97/0	0,85/3	0,99/1	3,91	3,87	4
Veszprém megyei GMV	215	2,8	8,0	215	0,99/2	0,98/6	0,99/0	1,00/0	3,96	3,84	8
Zala megyei GMV	119	1,7	0,9	118	0,97/1	0,96/1	1,00/0	0,95/1	3,86	3,79	3
Min. ipar összesen	3000	8,4	8,1	2990	0,94/153	0,95/107	0,93/30	0,96/24	3,78	3,80	314
Mezőgazdasági ipar	50	12,0	16,3	42	0,99/0	1,00/0	0,97/1	0,86/7	3,82	3,81	8
Mindösszesen:	3050	8,4	8,2	3032	0,94/153	0,95/107	0,93/31	0,96/31	3,78	3,80	322

Termékcsoport, ill. termék	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőségmutatós tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bázis		Érzék-szervi	Össze-téleti	Tömeg Tértfogat	Csomagolás jelölés	Tárgy	Bázis	
Vörösáru félék	758	5,4	3,9	647	1,25/28	1,77/31	-/-	-/-	3,02	2,99	59
ebből párizsi	332	6,0	6,3	299	1,21/19	1,71/12	-/-	-/-	2,92	2,86	30
virslis	245	4,5	3,1	225	1,33/5	1,83/10	-/-	-/-	3,15	3,07	15
Felvágott félék	1089	12,1	12,7	890	1,11/61	0,87/92	-/-	0,91/23	2,82	2,77	176
ebből Olasz felvágott	216	12,0	10,9	200	1,27/19	0,73/17	-/-	0,89/5	2,89	2,87	37
Zala felv.	124	9,7	17,6	114	1,04/5	0,82/7	-/-	0,93/2	2,78	2,49	14
Hurka és kenőszárú	685	19,7	20,8	594	1,01/52	1,50/128	-/-	-/-	2,52	2,53	180
Szalonnafélék	553	3,6	2,2	-	-/17	-/5	-/-	-/-	-	-	22
Füstölt húsfélék	740	14,5	11,3	715	1,14/54	1,78/74	-/-	-/-	2,91	3,08	128
Formában főtt pác. h.k.	181	6,1	3,9	135	1,08/7	1,84/7	-/-	-/-	2,94	3,04	14
Kolbászkészítmények	826	8,5	10,7	652	1,10/49	1,72/58	-/-	-/-	2,82	2,77	107
ebből Füst.főtt kolb.	311	4,8	8,8	272	1,12/11	1,76/10	-/-	-/-	2,87	2,69	21
Füst.nyers kolb.	158	16,5	20,6	142	0,98/19	1,55/24	-/-	-/-	2,53	2,62	43
Füstölt szárazkolbász fél.	150	23,3	11,8	100	1,10/16	0,89/30	-/-	0,92/2	2,87	2,96	48
ebből Gyulai kolbász	8	25,0	0,0	8	1,19/1	0,81/3	-/-	0,88/0	2,88	3,38	4
Szalámfélék	54	5,6	3,2	54	1,10/0	0,98/3	-/-	1,00/0	3,08	3,07	3
ebből Csemege szalámi	17	0,0	0,0	17	1,24/0	0,99/0	-/-	1,00/0	3,23	3,26	-
Állati eredetű olvasztott étkezési- rok/sertészsír/ Fuszkonzervek	224	15,2	12,3	143	0,70/22	0,92/18	0,91/1	0,92/14	3,45	3,44	50
Fuszkonzervek	54	7,4	2,9	35	0,72/0	0,95/0	0,99/0	0,89/4	3,54	3,65	4
Egyéb termékek	255	9,4	10,3	2	1,59/22	2,00/4	-/-	-/1	3,59	2,86	27
Mindösszesen:	5569	11,1	10,7	3967	1,10/328	1,45/445	0,92/1	0,92/44	2,86	2,87	818

Husipari termékek minőség alakulása vállalatonként és szektoronként

S z e k t o r Vállalat	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomago- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
Baranya m.ÁHV.	129	4,7	5,6	95	-/0	-/6	-/0	-/0	3,42	2,95	6
Bács-Kiskun m.ÁHV.	64	32,8	30,8	40	-/10	-/22	-/0	-/0	2,11	2,00	32
Gorsod-A-Z.m.ÁHV.	190	8,4	16,0	148	-/15	-/7	-/0	-/2	2,47	2,62	24
Budapesti ÁHV.	242	6,2	2,5	178	-/7	-/14	-/0	-/0	2,67	3,02	21
Fejér m. ÁHV.	176	5,7	4,8	163	-/4	-/6	-/0	-/3	3,24	3,29	13
Győr-Sopron m.ÁHV.	194	7,7	6,5	153	-/9	-/6	-/0	-/1	3,04	2,97	16
Gyula HK.	115	6,1	10,0	76	-/2	-/6	-/0	-/2	3,12	3,15	10
Hajdu-Bihar m.ÁHV.	143	7,7	10,2	109	-/7	-/5	-/0	-/0	3,08	2,81	12
Heves m. ÁHV.	82	7,3	15,5	61	-/4	-/6	-/0	-/1	2,55	2,31	11
Kaposvári HK.	232	4,3	6,0	195	-/4	-/6	-/0	-/2	3,06	3,10	12
Komárom m. ÁHV.	137	8,8	17,2	111	-/5	-/9	-/0	-/0	2,81	2,65	14
PENOMAH	261	11,1	7,2	182	-/9	-/31	-/0	-/2	2,67	2,94	42
Szabolcs-Sz.m.ÁHV.	133	8,3	10,4	101	-/6	-/5	-/0	-/0	2,73	2,58	11
Szegedi Szal.gy.és Szekezdí HK.	HK.369 48	3,8 18,8	4,2 4,1	327 37	-/9 -/6	-/8 -/3	-/0 -/0	-/0 -/1	3,28 2,94	3,15 3,38	17 10
Szolnok m. ÁHV.	69	8,7	5,9	60	-/0	-/6	-/0	-/0	3,23	3,10	6
Vas m. ÁHV.	90	7,8	11,4	72	-/4	-/5	-/0	-/1	2,64	2,69	10
Pápai HK.	291	5,5	3,6	235	-/4	-/12	-/0	-/1	3,30	3,20	17
Zala m. ÁHV.	169	17,8	13,4	154	-/17	-/15	-/0	-/2	2,87	2,99	34
Minisztériumi Ipar összesen	3134	8,0	7,5	2497	-/122	-/178	-/0	-/18	2,97	2,97	318
Tanácsai Ipar	43	20,9	21,4	27	-/4	-/5	-/1	-/0	2,77	2,48	10
Mezőgazdasági Ipar	1754	13,5	15,1	1060	-/129	-/175	-/0	-/20	2,69	2,67	324
Szövetkezeti Ipar	602	17,4	16,2	363	-/71	-/69	-/0	-/9	2,66	2,67	149
Magánipar	36	41,7	20,7	20	-/2	-/15	-/0	-/0	2,03	2,69	17
Egyéb miniszt. Ipar	-	-	11,1	-	-	-	-	-	-	2,33	-
Mindösszesen:	5569	11,1	10,7	3967	-/328	-/445	-/1	-/44	2,86	2,87	818

Az ipar gyártmányfejlesztő, választékbővítő tevékenysége ebben az évben is jelentős volt: Kiemelendő a termékcsaládok megjelentetése a kereskedelemben. Ilyenek pl.: Arabella, svájci sonkás-, karajbetétes-, marhapépes-, nyelvetétes-, darabolt nyelvetétes-szalonnás tekercs (Győr megyei ÁHV), göngyölt rolád-termékcsalád (Kaposvári HK), Gabi kedvence gyermekkolbász, ízes termékcsalád, baromfi-termékcsalád (PENOMAH Ceglédi Gyára), sült húskenyér termékcsalád (Szolnok megyei ÁHV).

A mezőgazdasági és szövetkezeti iparból jelentősebb gyártmányfejlesztő tevékenységet fejtett ki a Békés megyei ZÖLDÉRT Húsüzeme (csabai sajtos rolád, betétes és tavaszi rolád), a Komáromi Mkg. (Komáromi vastag csipős és csemege kolbász).

A vállalatonkénti elemzés alapján (18. táblázat) legjobb volt a vizsgált termékek minőségmutatója a Baranya megyei ÁHV-nál (3,42), a Pápai HK-nál (3,30), a Szegedi Szalámigyár és Húskombinátnál (3,28), a legkisebb volt a termékek minőségmutatója a Bács (2,11) és a Borsod megyei ÁHV-nál (2,47), valamint a Budapesti Húsipari Vállalatnál (2,67).

Hűtőipar

Az Állomások 2377 hűtőipari tételt minősítettek. A hűtőipari termékek minősége összességében *kismértékben javult*, amit a kifogásolt tételek számának csökkenése is alátámaszt (19. táblázat).

Az összminőségen belül *változatlan* a gyorsfagyasztott zöldségfélék és a gyorsfagyasztott készletek, *javult* a gyorsfagyasztott gyümölcs és gyümölcskrémek, a gyorsfagyasztott félkészételek, tésztakészítmények és az egyéb gyorsfagyasztott készítmények, valamint a gasztrófol termékek minősége.

A gyorsfagyasztott gyümölcs és gyümölcskrémek minőségének javulását elsősorban az érzékszervi és az összetételi hibák számának csökkenése okozta. A gyorsfagyasztott zöldségféléken belül a gyorsfagyasztott zöldborsónak mind a mennyisége, mind pedig a minősége változatlan. Romlott viszont a gyorsfagyasztott zöldbab minősége, amely egyrészt a szokásosnál gyengébb minőségű nyersanyaggal, másrészt a technológiai figyelem hiányosságaival függ össze. A parajkrém minősége változatlanul jó. Továbbra is gondot jelentett, hogy egyes tételek nitrát-, ill. nitrit-tartalma – feltehetően termesztéstechnológiai és gyártástechnológiai hibák miatt – nagy értéket ért el. A gyorsfagyasztott félkész és késztermékek minőségi színvonalának javulását a termékek jobb érzékszervi tulajdonsága, valamint a korábban többször előforduló tömeghiány megszűnése okozta. A gyorsfagyasztott tésztakészítmények minőségének javulása a csomagolási és jelölési hiányosságok számának csökkenésére, valamint a tisztatömeg előírásainak pontosabb betartására vezethető vissza.

A hűtőipar *gyártmányfejlesztésére* a dinamikusság a jellemző. Ez évben is jó minőségű választékbővítő termékek – húsos ravioli göngyölt frikadella, melegszendvicsskrém, gombaszélet, zöldséges pizza és túrókrémtorta – kerültek forgalomba.

Az egyes szektorok és vállalatok termékeinek minőség alakulását a 20. táblázat mutatja, amely szerint a minisztériumi ipar termékeinek minősége összességében javult.

Kismértékben romlott a minőség Baján, változatlan Csepelen és Miskolcon, kismértékű javulás volt tapasztalható Budapesten és Győrben, javult a minőségi színvonal Dunakeszin, Békéscsabán, Székesfehérváron és Zalaegerszegen.

Hűtőipari termékek minőség alakulása termékcsoportonként

19. táblázat

Termékcsoport, ill. termék	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomago- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
Gyf. gyümölcs-krém	336	4,2	6,1	282	0,66/8	0,76/0	0,97/4	0,96/6	3,34	3,27	18
ebből gyümölcs	195	4,6	7,1	167	0,62/6	0,63/0	0,95/2	0,95/4	3,15	3,06	12
gyümölcskrém	100	5,0	5,9	79	0,72/2	0,95/0	0,97/2	0,96/2	3,60	3,51	6
Gyf. zöldség	763	3,1	3,7	684	0,65/15	0,73/4	0,96/3	0,96/6	3,31	3,30	28
ebből zöldborsó	145	2,8	1,9	139	0,65/2	0,82/1	0,97/1	0,99/0	3,42	3,45	4
zöldbab	107	5,6	2,6	104	0,60/5	0,60/0	0,94/1	0,94/1	3,08	3,26	7
paraj	72	0,0	0,0	70	0,68/0	0,90/0	1,00/0	0,99/0	3,56	3,57	0
Gyf. zöldség alapu félkészétel	247	2,4	1,8	219	0,63/3	0,67/0	0,98/0	0,97/5	3,25	3,15	8
Gyf. husos félkész- ételek	312	3,8	4,6	290	0,64/0	0,70/5	0,98/0	0,96/8	3,27	3,17	13
Gyf. tészta készit- mények	340	1,5	2,7	263	0,67/3	0,68/0	0,97/0	0,98/2	3,30	3,22	5
Gyf. készételek	131	2,3	1,6	101	0,61/2	0,72/0	0,97/0	0,98/1	3,27	3,29	3
Gyf. egyéb készit- mények	68	2,9	4,7	46	0,83/0	0,85/1	0,98/1	0,99/0	3,64	3,50	2
Gasztrofol termékek	180	3,3	6,9	-	/5	/0	/0	/4	-	-	9
Mindősszesen:	2377	3,0	4,1	1885	0,65/35	0,72/10	0,97/8	0,97/32	3,30	3,25	86

Hűtőipari termékek minőség alakulása vállalatonként és szektoronként

S z e k t o r Vállalat	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomago- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
MHV Baja	94	1,1	1,2	88	0,64/1	0,77/0	0,98/0	0,96/0	3,36	3,41	1
MHV Békéscsaba	276	1,8	4,4	227	0,64/1	0,69/1	0,96/2	0,99/2	3,29	3,18	6
MHV Budapest	131	3,1	0,8	122	0,69/0	0,73/0	0,93/1	0,97/3	3,32	3,27	4
MHV Csepel	303	1,7	1,2	244	0,63/2	0,70/1	0,98/0	0,97/2	3,29	3,27	5
MHV Dunakeszi	59	1,7	3,8	45	0,73/1	0,88/0	1,00/0	1,00/0	3,60	3,41	1
MHV Győr	345	3,2	1,1	290	0,66/5	0,76/2	0,98/2	0,97/3	3,36	3,32	12
MHV Kecskemét	1	0,0	40,0	1	0,75/0	0,75/0	1,00/0	1,00/0	3,50	1,08	0
MHV Miskolc	256	7,4	7,4	224	0,58/14	0,60/0	0,95/0	0,89/8	3,03	3,03	22
MHV Székesfehérvár	342	2,0	7,1	299	0,65/2	0,71/3	0,98/0	0,97/4	3,32	3,16	9
MHV Zalaegerszeg	197	1,0	1,3	164	0,73/1	0,79/0	0,98/1	1,00/0	3,51	3,25	2
MHV Összesen	2004	2,7	3,5	1704	0,65/27	0,72/7	0,97/6	0,97/22	3,31	3,25	62
Min.ipar Összesen	2006	2,8	3,5	1706	0,65/27	0,72/7	0,97/6	0,97/23	3,31	3,25	63
Bikali IGT	58	3,4	2,2	57	0,68/0	0,72/2	0,99/0	0,99/0	3,38	3,34	2
Nagyródei Hűtőház	38	5,3	10,3	36	0,68/1	0,69/1	0,97/0	0,97/0	3,31	3,29	2
Ráckevei Hűtőház	69	5,8	9,1	68	0,64/3	0,67/0	0,92/2	0,94/3	3,17	3,14	8
Mezőgazd.ipar össz.	176	4,5	5,8	168	0,66/4	0,70/3	0,96/2	0,97/3	3,29	3,27	12
Szövetkezeti ipar	13	15,4	0,0	10	0,75/0	0,77/0	1,00/0	0,80/2	3,32	3,38	2
Egyéb min.ipar	102	3,5	7,0	1	0,75/5	0,75/0	1,00/0	1,00/4	3,50	-	9
Mindösszesen:	2377	3,0	4,1	1885	0,65/36	0,72/16	0,97/8	0,97/32	3,30	3,25	86

A mezőgazdasági szektorba tartozó üzemek termékeinek minősége összességében változatlan. A Bikali ÁG. Halfeldolgozó Üzemében gyártott, valamint a Nagyrédei Mgtsz Hűtőházában előállított termékeket elsősorban összetételei hiányosságok miatt, a Ráckevei Mgtsz Hűtőházában készült készítményeket érzékszervi hiányosságok és csomagolás-jelölés hiányosságok miatt kellett kifogásolni.

Az egyéb minisztériumi szektorba tartozó vendéglátóipari üzemek által gyártott gasztrófél készítmények minősége a bázisévi kifogásolási arányhoz viszonyítva javult. A termékeknel korábban többször tapasztalt minőségi hiányosságok (kemény, rágós, tisztítatlan hús) csak elvétve fordultak elő.

Konzervipar

Az Állomások összesen 4293 konzervipari tételt vizsgáltak. A konzervipari termékek minősége a minőségmutató alapján változatlan; leggyengébb a savanyúságoké (2,99), legjobb a gyermekételeké (3,50). A termékcsoportok mutatószámait a 21. táblázat tartalmazza, amely szerint javult a termékek minősége a mezőgazdasági iparban; változatlan a szövetkezeti, egyéb minisztériumi iparban; kismértékben romlott a magániparban, romlott a tanácsi iparban.

Javult a minősége a leveseknek (érezkszervi, összetételei hibák száma csökkent), halas tartósított termékeknek (érezkszervi-, összetételei-, tömeggel-, jelöléssel kapcsolatos hibák száma csökkent); kismértékben javult a minősége a gyümölcskonzerveknek (kevesebb tömeg-, térfogathiány, összetételei és jelölés hiba); változatlan a minősége a főzelékkonzervek közül a zöldbabnak, hőkezeléssel tartósított késztermékeknek, egyéb tartósítóipari terméknek, kismértékben romlott a minősége a paradicsomos készítményeknek (érezkszervi-, összetételei-, jelölési hibák száma nőtt), ételízesítőknek (tartósítószer túladagolás); romlott a főzelékeknek, zöldborsónak (érezkszervi-, összetételei hiba), savanyúságoknak (minden mutató komponense romlott), hőkezelt tartósított gyermekételeknek (érezkszervi hiba), ételízesítőkből a fűszerpaprikának (összetétel, tömegt hiány), ez utóbbinál az export fűszerpaprika minősége változatlanul megfelelő volt.

Választék bővítő termékek: Tetra Brik csomagolású rostos ivólevek, pizza típusú paradicsomsűrítvény, kukorica (Békéscsabai Kgy.), különböző főzelékek húsgombóccal, különböző melegszendvicskrémek, különböző saláták (Debreceni Kgy.), utitárs és májaskrém (Szegedi Kgy.), különleges fűszerpaprika szóródobozban (Szegedi Paprikafeldolgozó V.), birs ivólé, befőtt és sajt (Siófoki Á.G.), majonéz, mustáros, csemege és svéd gombakrém (Duna Mgtsz), diabetikus morella szörp (Herbária V.).

A 22. táblázat szerint legjobb a termékek eredő minőségmutatója a Budapesti (3,40), Nagykőrösi (3,34), Paksi és Nagyatádi (3,32 – 3,32) Konzervgyárban, legrosszabb a Szigetvári Konzervgyárban (3,26-ról 2,99-re csökkent, kifogásolási százaléka 7,4-ről 14,2%-ra emelkedett).

Növényolajipar

A hatósági élelmiszer-minőségellenőrzés 807 tétel növényolajipari terméket vizsgált.

A növényolajipari termékek minősége a kifogásolási % (1984-ben 4,2%, 1985-ben 1,9%) és a minőségmutató szerint kismértékben (3,77-ről 3,81-re) javult (23. táblázat).

Az étolajok minősége mind a napraforgó-, mind a repceétolajat illetően javult. A margarink (RAMA, LIGA) minősége változatlanul igen jó. Az étolajok érzékszervi és összetételei tulajdonságai minden esetben megfelelőek voltak, térfogathiány és zárási hiba (1984-ben a fő hibaok) ritkán fordult elő. A margarink minősége változatlanul jó, mindössze néhány jelölési hiányosság fordult elő.

Konzervipari termékek minőség alakulása termékcsoportonként

21. táblázat

Termékcsoport, ill. termék	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőségmutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bázis		Érzékszervi	Összetételei	Tömeg Tértogat	Csomagolás jelölés	Tárgy	Bázis	
Gyümölcskonzervek	1451	4,9	7,2	1333	0,56/43	0,85/21	0,90/15	0,95/16	3,26	3,21	95
Főzelékkonzervek	769	7,0	5,8	718	0,49/35	0,87/20	0,90/4	0,94/10	3,20	3,26	69
ebből paradicsomos készítmény	318	5,3	2,6	311	0,57/8	0,86/11	0,91/1	0,97/6	3,30	3,35	26
zöldbab	96	7,3	8,7	93	0,43/7	0,91/0	0,90/0	0,92/0	3,17	3,15	7
zöldborsó	243	7,0	7,5	243	0,40/13	0,91/3	0,90/1	0,93/3	3,15	3,20	20
Savanyúságok	564	18,4	15,9	437	0,50/36	0,77/39	0,85/29	0,87/45	2,99	3,08	149
Levesek	99	2,0	5,1	96	0,51/0	0,88/0	0,93/1	0,99/1	3,30	3,18	2
Hőkezeléssel tart. hústermékek	261	3,4	4,9	254	0,53/5	0,84/2	0,94/2	0,97/2	3,28	3,28	11
Ételkonzervek	431	4,4	1,6	419	0,51/20	0,93/2	0,96/0	0,95/4	3,35	3,46	26
Hőkezeléssel tart. gyermek ételek	13	0,0	2,7	13	0,67/0	0,88/0	0,95/0	1,00/0	3,50	3,60	--
Halas tartósított term.	32	3,1	17,5	30	0,50/2	0,83/0	0,91/0	0,97/0	3,21	2,78	2
Ételízesítők	435	9,7	13,7	331	0,63/5	0,82/21	0,91/8	0,94/12	3,30	3,35	46
ebből fűszerpaprika	73	9,6	8,3	28	0,70/0	0,80/3	0,79/4	0,93/1	3,21	3,43	8
Egyéb tart. termékek	238	13,4	11,2	118	0,52/6	0,87/22	0,97/1	0,91/11	3,26	3,26	40
Mindösszesen:	4293	7,8	8,3	3749	0,53/152	0,85/127	0,90/60	0,94/101	3,23	3,24	440

Köneripari termékek minőség alakulása vállalatonként és szektoronként

S z e k t o r Vállalat	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomag- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
Békéscsabai Kgy.	142	8,5	12,6	125	0,62/4	0,83/7	0,89/2	0,97/1	3,30	3,27	14
Budapesti Kgy.	598	3,2	2,8	582	0,55/19	0,92/2	0,97/0	0,97/3	3,40	3,46	24
Debreceni Kgy.	154	9,7	9,0	153	0,54/5	0,80/4	0,86/8	0,96/2	3,16	3,19	19
Dunakeszi Kgy.	218	4,6	8,3	185	0,49/4	0,84/4	0,89/1	0,96/2	3,18	3,14	11
Hatvani Kgy.	107	10,3	8,6	96	0,52/7	0,84/2	0,90/1	0,94/3	3,20	3,31	13
Kecskeméti Kgy.	271	3,0	2,7	268	0,50/3	0,88/1	0,92/2	0,97/2	3,28	3,28	8
Nagyatádi Kgy.	100	8,0	5,7	100	0,53/1	0,91/2	0,90/5	0,98/0	3,32	3,47	8
Nagykovácsi Kgy.	422	2,1	5,3	401	0,48/3	0,92/6	0,97/1	0,98/1	3,34	3,25	11
Nyíregyházi Kgy.	189	5,3	4,0	172	0,54/9	0,85/1	0,85/1	0,94/0	3,18	3,30	11
Óvári Kgy.	58	10,3	9,8	50	0,55/1	0,80/0	0,83/3	0,92/4	3,10	3,05	8
Paksi Kgy.	91	5,5	0,9	90	0,58/4	0,86/2	0,91/0	0,97/0	3,32	3,58	6
Szegedi Kgy.	167	10,8	7,0	167	0,42/14	0,82/5	0,86/3	0,92/7	3,03	3,08	29
Szegedi Paprika- feldolgozó V.	167	6,6	6,9	140	0,50/0	0,36/3	0,90/3	0,96/5	3,22	3,21	11
Szigetvári Kgy.	148	14,2	7,9	148	0,50/15	0,76/4	0,84/4	0,90/1	2,99	3,26	24
Min.ipar összesen	2862	5,8	5,8	2695	0,52/90	0,87/44	0,91/34	0,96/31	3,26	3,29	199
Tanácsi ipar	13	7,7	0,0	11	0,70/1	0,59/1	0,86/0	0,91/0	3,06	3,25	2
Mezőgazdasági ipar	730	8,5	11,5	511	0,58/30	0,84/29	0,89/5	0,93/21	3,23	3,14	85
Szövetkezeti ipar	601	16,1	17,6	453	0,56/32	0,78/48	0,86/20	0,88/42	3,09	3,09	142
Magán ipar	12	8,3	25,0	4	0,75/0	0,75/0	0,69/1	0,75/0	2,94	2,99	1
Egyéb min.ipar	75	10,7	2,7	75	0,58/0	0,82/6	0,97/0	0,86/5	3,23	3,22	11
Mindösszesen:	4293	7,8	8,3	3749	0,53/153	0,85/128	0,90/60	0,94/99	3,23	3,24	440.

Nővényolajipari termékek minőség alakulása termékcsoportonként

Termékcsoport, ill. termék	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőségmutatós tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bázis		Érzékszervi	Összetételei	Tömeg Tértogat	Csomagolás jelölés	Tárgy	Bázis	
Étolaj	394	2,5	7,3	390	0,88/0	0,99/0	0,95/2	0,95/9	3,77	3,70	11
ebből napraforgó	321	2,8	6,3	317	0,90/0	0,98/0	0,95/2	0,95/8	3,78	3,74	10
repcé	72	1,4	12,7	72	0,79/0	1,00/0	0,97/0	0,94/1	3,70	3,52	1
Margarin.	411	1,2	1,1	388	0,87/0	1,00/1	0,99/0	0,99/4	3,85	3,83	5
ebből Rama	268	0,4	1,6	267	0,86/0	1,00/0	1,00/0	0,99/1	3,85	3,84	1
Liga	122	2,5	0,0	121	0,89/0	1,00/0	0,99/0	0,97/3	3,85	3,83	3
Egyéb	2	0,0	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Mindösszesen:	807	1,9	4,2	778	0,87/0	0,99/1	0,97/2	0,97/13	3,81	3,77	16

Növényolajipari termékek minőség alakulása vállalatonként és szektoronként

S z e k t o r vállalat	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomago- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
Csepeli Növény- olajgyár	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Győri Növényolaj- gyár	211	2,4	7,5	209	0,85/0	0,98/0	0,94/1	0,95/4	3,72	3,67	5
Kőbányai Növény- olajgyár	4	0,0	0,0	0	-	-	-	-	-	-	0
Martfői Növény- olajgyár	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rákospalotai Növényolajgyár	592	1,7	3,0	569	0,88/0	1,00/1	0,99/1	0,98/9	3,84	3,80	11
Mindösszesen:	807	1,9	4,2	778	0,87/0	0,99/1	0,97/2	0,97/13	3,81	3,77	16

Söripar

Az Állomások 1670 sörtételt vizsgáltak. Az ellenőrzött sörtételek 94%-a hazai gyártású, 6%-a hazai palackozású import sör volt.

A sörök minőségi színvonala a minőségmutató alapján *javult*, a kifogásolási % változatlan (25. táblázat).

A *világos sörök* minősége változatlan kifogásolási arány mellett a minőségmutató alapján *javult*.

A 10,5 B^o-os nem pasztörözött sörfajták közül a minőségmutató alapján *javult* a Borsodi világos és az Ászok sör minősége, változatlan a minőségi színvonala a Kőbányai világos, a Balatoni világos és a Szalon söröknek.

Az érzékszervi és összetételi hibák részaránya az elmúlt évihez képest növekedett. Az érzékszervi hibák (28%) főleg az alacsony habtartósági értékből, az összetételi hibák (29%) a szén-dioxid- és az eredeti extrakttartalom hiányából adódtak. Csökkent a térfogathányos tételek száma. Változatlanul nagy számban (33%) fordultak elő jelölési hibák (címkézetlenség, gyártási idő feltüntetése hiánya).

A kifogásolt sörtételek mintegy 64%-a nem pasztörözött világos sör, amelyek nagyrészt a fejtőkirendeltségek (bérpalackozók) palackozzák. A sörfejtő kirendeltségek alacsony műszaki színvonala (erősen elhasználódott töltő- és címkézőgépek), a gyártásközi és késztermék ellenőrzés hiányosságai miatt továbbra sem megnyugtató a minőségi színvonal alakulása.

A *barna sörök* és az *egyéb hazai sörök* minősége *javult*, a minőségmutató értéke nőtt, a kifogásolási % jelentősen csökkent.

A *hazai palackozású import sörök* minőségi színvonala a minőségmutató alapján változatlan, a kifogásolási arány viszont romlott. Az érzékszervi hibák a nem megfelelő tartósságból eredtek.

A sörök *választéka* tovább bővült az év során, fogyasztói forgalomba került a Pille, Aranyhordó, Aranyhordó speciál, Gold Fassl, Schwechater (Hopfenperle), Fátra sör, vendéglátóipari forgalomba került a HBH Pilseni világos sör.

Több minőségi sör (Budapest, Bak, Helikon, Alpesi, Sopron 700 éves, Kőbányai extra, Kanizsa extra) nemzetközi elismerésben részesült.

Javult a sörök minősége a Borsodi Sörgyárban, a Sopron Sörgyárban, kismértékű javulás mutatkozik a Kőbányai és Nagykanizsai Sörgyár termékeinél, és *változatlan* a minőség a Pannónia Sörgyárban (26. táblázat). Az év közepén megkezdte üzemszerű termelését az Első Magyar Szövetkezeti Sörgyár Martfűn.

Sütőipar

Az Állomások 5184 tétel sütőipari terméket vizsgáltak. Az ellenőrzöttség kétszeres gyakoriság mellett a tanácsí, mezőgazdasági és a szövetkezeti iparban közel 100%-os. A magániparban a pékségek 48%-át ellenőrizték.

A termékek minősége összességében *változatlan*. A kifogásolási százalék 1985-ben 17,1, 1984-ben 17,2; a minőségmutató értéke 1985-ben és 1984-ben egyaránt 3,06. A minőségmutató alapján az adalékanyagot tartalmazó kenyér és a morzsa minősége romlott, a fehér kenyér minősége *javult*, a többi termékcsoportnál a minőség változatlan (27. táblázat).

A *kenyérfélénknél* az adalékanyagot tartalmazó kenyér minőségével volt a legtöbb probléma. A kifogásolások oka elsősorban tömeghiány (31%) és összetételi hiba (27%), 27,2%-ról 21%-ra csökkent a jelölési hiba (címkézetlenség, hiányos jelölés, előrecimkézés) aránya. Az összetételi hibákkal összefüggő érzékszervi hibák (sületlen, sötlet, jellegtelen íz, nyers bélzet, alaki hiba stb.) a technológiai előírások be nem tartása következtében jelentkeztek.

Söripari termékek minőségalkulása terméksoportonként

25. táblázat

Terméksoport, ill. termék	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomago- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
Világos sör	1497	7,1	6,9	1494	0,79/36	0,90/37	0,86/15	0,85/44	3,40	3,31	132
ebből Borsodi	136	8,1	10,0	136	0,74/1	0,93/2	0,78/2	0,90/8	3,36	3,23	13
Kőbányai	270	12,2	10,4	270	0,67/16	0,87/10	0,75/6	0,72/10	3,02	3,01	42
Balatoni	126	14,3	13,9	126	0,62/11	0,79/8	0,77/2	0,77/4	2,95	2,98	25
Szalon	96	4,2	1,9	96	0,75/0	0,88/3	0,92/1	0,89/0	3,44	3,45	4
Ászok	64	3,1	9,2	64	0,74/0	0,90/0	0,88/1	0,94/1	3,47	3,26	2
Kinizsi	78	0,0	4,7	78	0,80/0	0,94/0	0,88/0	0,94/0	3,56	3,44	0
Barna sör	666	1,5	8,6	66	0,86/0	0,92/1	0,93/0	0,92/0	3,64	3,51	1
Egyéb sör	6	0,0	7,0	4	0,94/0	1,00/0	0,94/0	1,00/0	3,88	3,32	0
Import sör /hazai palackozásu/	101	2,0	0,6	100	0,83/2	0,87/1	0,84/0	0,88/1	3,41	3,41	4
Mindösszesen:	1670	6,6	6,3	1664	0,80/38	0,90/39	0,86/15	0,85/45	3,41	3,33	137

Söripari termékek minőség alakulása vállalatonként és szektoronként

26. táblázat

S z e k t o r Vállalat	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomago- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
Borsodi Sörgyár	301	5,6	9,6	298	0,79/3	0,94/3	0,83/2	0,92/13	3,48	3,21	21
Kőbányai Sörgyár	684	6,7	5,0	682	0,79/19	0,91/14	0,86/6	0,79/16	3,35	3,31	55
Nagykanizsai Sör- gyár	347	8,9	8,4	347	0,79/14	0,86/14	0,87/4	0,86/8	3,38	3,33	40
Pannónia Sörgyár	151	3,3	1,2	151	0,78/0	0,88/3	0,92/1	0,91/1	3,49	3,50	5
Soproni Sörgyár	127	3,9	5,7	127	0,79/0	0,91/1	0,87/2	0,96/2	3,53	3,41	5
Minisztériumi ipar össz.	1610	6,5	6,3	1605	0,80/36	0,90/35	0,86/15	0,85/40	3,41	3,35	126
Mezőgazdasági ipar	60	10,0	9,1	59	0,87/2	0,86/4	0,76/0	0,91/5	3,40	2,97	11
Mindösszesen:	1670	6,6	6,3	1664	0,80/33	0,90/39	0,86/15	0,85/45	3,41	3,33	137

Élelmiszeripari termékek minőség alakulása termékcsoportonként

27. táblázat

Termékcsoport, ill. termék	Összes tétel szám db	Kifog. %		Minőségmutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bázis		Érzékszervi	Összetételei	Tömeg Tértfogat	Csomagolás jelölés	Tárgy	Bázis	
Kenyérfélék	2193	25,1	24,4	2183	0,70/187	0,73/238	0,79/277	0,85/196	3,08	3,05	898
ebből fehérkenyér	959	23,0	25,0	959	0,70/45	0,73/79	0,80/112	0,89/77	3,12	3,06	313
adalékanyagot tart. kenyér	543	24,5	20,2	543	0,71/50	0,75/87	0,81/60	0,87/41	3,14	3,21	238
roszos kenyér	101	20,8	19,4	101	0,72/4	0,78/13	0,91/6	0,88/9	3,29	3,12	32
Vizes fehértermék	649	10,9	11,7	649	0,71/44	0,66/16	0,78/42	-	2,82	2,82	102
ebből zsemle	438	11,4	13,0	438	0,69/36	0,65/13	0,76/29	-	2,74	2,71	78
Tejes fehértermék	638	9,9	10,2	636	0,74/29	0,74/25	0,64/29	-	2,87	2,89	83
ebből kifli	545	9,5	10,4	544	0,74/23	0,75/17	0,63/27	-	2,86	2,89	67
Zsíros fehértermékek	1212	9,4	10,0	1199	0,81/25	0,71/60	0,83/52	-	3,15	3,14	137
Egyéb termékek	492	18,1	15,6	397	0,79/18	0,80/71	0,90/10	0,86/30	3,35	3,52	129
ebből morzsa	187	33,7	25,5	187	0,70/15	0,64/59	0,86/3	0,79/20	2,98	3,27	97
Mindösszesen:	5184	17,1	17,2	5064	0,74/303	0,72/410	0,79/410	0,85/226	3,06	3,06	1349

A vizes, tejes és zsíros tésztából készült fehértermékek minősége változatlan. A vizes zsemle minőségmutatója a sütőipari termékek között a legkisebb (2,74), ami elsősorban érzékszervi hibából, gyakori tömeg- és térfogathiányból adódik. A tejes kifli minőségmutatója kismértékben romlott, a kifogásolási okok között változatlanul az érzékszervi hiba, a tömeg- és térfogathiány a leggyakoribb. A zsíros fehértermékeknel – elsősorban a kis zsírtartalom miatt – az összetételi hiba a jellemző hibák (44%), ami egyrészt a gyártásközi és késztermék ellenőrzés hiányára, másrészt a felhasznált járulékos anyagok nem megfelelő minőségére vezethető vissza. A morzsa minőségmutatója jelentős mértékben csökkent, kifogásolási aránya a sütőipari termékek között a legnagyobb (33,7%). A hibák között szintén az összetételi hiba a legnagyobb arányú (61%). A morzsátételek leggyakrabban nagy zsírtartalom, nem megfelelő savfok, szemcseméret-eltérés és nagy penészgombaszám miatt kerültek kifogásolásra.

A gyártmányfejlesztés, választékbővítés keretében az üzemek számos termék gyártását kezdték el, így pl. vértési kukoricapelyhes kenyér, négygabonás töretes kenyér, fűszeres rozscipó, franciakenyér, alföldi barna kenyér, szőjás nagykifli, korpával dúsított diák-rúd, vaniliás rúd, zsúr káposztás pogácsa, rozsos vekni, kürtöskalács, fahéjas kalács, gyümölcsös kalács, vendégváró méteres kalács, sajtos leveleskocka.

A minőség színvonala a minőségmutatót figyelembe véve (28. táblázat) igen alacsony a Kecskeméti Sütő- és Édesipari Vállalatnál, a Sátoraljaújhelyi és a Kazincbarcikai Sütőipari Vállalatnál, valamint a Tolna megyei Sütőipari Vállalatnál. Igen nagy – az iparági átlagot csaknem háromszorosan meghaladó – a kifogásolási % a magániparban (43,8%). A legjobb minőségű terméket Budapesten a Békésmegyeri Kenyérgyárban, a Komárom megyei és a Szabolcs megyei sütőipari vállalatoknál állították elő.

Száraztésztafélék

Az Államások 1051 tétel száraztésztakészítményt vizsgáltak. A termékek minősége a minőségmutató alapján kismértékben romlott (1984-ben 3,47; 1985-ben 3,42), a kifogásolási százalék 14,2-ről 16,8-re növekedett (29. táblázat).

A minőségmutató alapján az előállított termékek minősége romlott a minisztériumi és a mezőgazdasági iparban, változatlan a tanácsai és a szövetkezeti iparban. A magániparban a minőségmutató alapján kismértékben javult a minőség.

A szalásárúk minősége változatlan. Az apróárúk és a házitészták minősége romlott. A hibák 47%-a összetételi hiányosságból, ill. mikrobiológiai szennyezettségből ered. A csomagolás-jelölési hibák az összes hiba 33%-át adják. Az érzékszervi kifogások részaránya 24%-ról 15%-ra csökkent. A tojástartalom-hiány technológiai feygelmezatlenségből adódott. A nagy törmelék-tartalom oka a helytelen technológia, valamint a korszerűtlen csomagolóanyag. A nagyszámú jelöléshibás tételnél a minőségmegőrzési időtartam hibás jelölése, az osztálybasorolás és a tojástartalom feltüntetésének hiánya, valamint helytelen megnevezés fordult elő. A magánkisiparosok körében fellendült száraztésztagyártás jellemző minőségi problémája, hogy az előírt nedvességtartalmat nem tartják be, továbbá gondot okoz termékeik korszerűtlen csomagolása, amely nem védi megfelelően a termék minőségét.

A választékbővítő tevékenység eredményeként forgalomba került a Székesfehérvári Tésztagyár Durica terméksaládjá és a földesi Rákóczi Mgtsz spenótos, paradicsomos, kakaós és fűrjtojas változatban készített száraztésztái.

Az egyes vállalatok és gyárak, valamint szektorok által előállított száraztésztafélék minőségi mutatószámait a 30. táblázat tartalmazza.

Sütőipari termékek minőség alakulása vállalatonként és szektoronként

S z e k t o r Vállalat	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomago- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
<u>Baranya megye</u>											
Baranya m-i S.V.	139	18,7	20,2	130	0,68/16	0,70/10	0,72/19	0,73/5	2,84	2,91	50
Pécsi S.V.	71	4,2	10,2	71	0,85/2	0,82/2	0,82/1	0,89/0	3,37	3,54	5
Összesen	210	13,8	17,2	201	0,74/18	0,74/12	0,75/20	0,77/5	3,03	3,09	55
<u>Bács-Kiskun megye</u>											
Baja és Vidéke S.V.	39	28,2	44,1	39	0,75/2	0,80/0	0,58/9	0,84/2	2,93	2,77	13
Kalocsai Sütő és Édesipari V.	94	24,5	23,9	94	0,74/6	0,76/6	0,70/14	0,83/2	2,98	2,94	28
Kecskeméti Sütő és Édesipari V.	107	33,6	19,7	107	0,65/14	0,73/15	0,59/30	0,62/21	2,67	3,02	80
Kiskunhalas és Vid Sütőipari V.	34	11,8	26,1	34	0,75/2	0,66/1	0,75/3	0,79/3	2,99	2,63	9
Összesen	274	27,0	26,4	274	0,71/24	0,74/22	0,65/56	0,74/28	2,85	2,90	130
<u>Békés megye</u>											
Békés m-i 1.sz.S.V.	58	17,2	10,5	48	0,79/3	0,64/5	0,76/4	0,74/1	3,01	3,09	13
2.sz.S.V.	68	25,0	12,9	68	0,79/0	0,65/8	0,67/10	0,91/3	2,97	3,26	21
3.sz.S.V.	67	14,9	18,5	66	0,75/4	0,69/5	0,67/7	0,93/0	2,37	3,11	16
4.sz.S.V.	87	32,2	37,5	87	0,70/11	0,61/12	0,65/13	0,84/3	2,75	2,67	39
Összesen	280	23,2	18,0	269	0,75/18	0,65/30	0,68/34	0,86/7	2,91	3,07	89
<u>Borsod megye</u>											
Miskolci S.V.	44	15,9	6,5	44	0,66/4	0,73/3	0,83/2	0,81/2	3,00	3,34	11
Kazincbarcikai S.V.	60	28,3	17,9	60	0,58/13	0,61/6	0,62/7	0,80/2	2,49	3,04	28
Sátoraljaújh.S.V.	68	29,4	13,2	68	0,48/13	0,63/8	0,62/10	0,78/5	2,39	3,11	36
Összesen	172	25,6	13,0	172	0,56/30	0,65/17	0,67/19	0,80/9	2,58	3,15	75

S z e k t o r Vállalat	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomagó- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
<u>Budapest</u>											
Békásmegyeri K.Gy.	17	0,0	8,7	16	0,84/0	0,83/0	0,97/0	1,00/0	3,57	3,21	0
FSV Belv.Gyáregység	51	11,8	29,7	50	0,88/1	0,78/5	0,86/0	0,96/1	3,39	2,75	7
FSV Budai Gyáregység	87	4,6	13,1	87	0,88/2	0,77/1	0,81/1	0,90/2	3,35	3,03	6
FSV Észak-Pesti Gy.e.	118	9,3	17,6	112	0,90/2	0,82/7	0,83/2	0,98/0	3,47	3,17	11
FSV Dél-Pesti Gy.e.	67	6,0	19,1	65	0,91/0	0,78/2	0,80/2	1,00/0	3,45	2,91	4
Összesen	340	7,4	18,4	330	0,89/5	0,79/15	0,83/5	0,96/3	3,43	3,02	28
<u>Csongrád megye</u>											
Szegedi S.V.	89	10,3	4,7	85	0,73/5	0,85/0	0,91/0	0,85/5	3,26	3,60	10
Csongrád m-i S.V.	128	15,2	12,9	118	0,70/4	0,81/4	0,81/9	0,95/2	3,19	3,27	19
Összesen	217	13,2	9,4	203	0,71/9	0,83/4	0,85/9	0,91/7	3,22	3,41	29
<u>Fejér megye</u>											
Székesfehérvári S.V.	102	11,8	13,6	95	0,89/2	0,79/2	0,80/11	0,96/0	3,39	3,29	15
Dunaujvárosi S.V.	101	13,9	11,5	101	0,87/7	0,75/8	0,82/5	0,81/3	3,29	3,31	23
Összesen	203	12,8	12,6	196	0,88/9	0,77/10	0,81/16	0,88/3	3,34	3,30	38
<u>Győr megye</u>											
Győr és Vid.S.V.	111	10,8	14,8	111	0,82/0	0,81/8	0,82/3	0,90/5	3,33	3,14	16
Sopron és Vid.S.V.	57	19,3	17,9	57	0,76/4	0,68/4	0,75/3	0,82/3	3,01	3,00	14
Mosonmagyóvári S.V.	52	15,4	8,6	52	0,72/5	0,78/6	0,79/1	0,97/0	3,16	3,29	12
Összesen	220	14,1	14,0	220	0,78/9	0,77/18	0,80/7	0,90/8	3,21	3,15	42
<u>Hajdu-Bihar megye</u>											
Hajdu-Bihar m.S.V.	292	7,2	6,7	291	0,78/11	0,78/15	0,82/8	0,94/2	3,23	3,25	36

S z e k t o r Vállalat	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomag- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
<u>Heves megye</u> Heves m-i Sütő-és Édesipari V.	65	16,9	17,3	65	0,70/2	0,79/7	0,78/4	0,93/3	3,14	2,94	16
<u>Komárom megye</u> Tatabánya és Kör- nyéke S.V.	111	11,7	14,6	111	0,71/1	0,95/4	0,94/6	0,96/3	3,54	3,37	14
Komárom és Környé- ke S.V.	101	6,9	5,6	101	0,75/0	0,93/6	0,98/1	0,95/2	3,57	3,46	9
Összesen	212	9,4	10,0	212	0,73/1	0,94/10	0,96/7	0,96/5	3,55	3,43	23
<u>Nógrád megye</u> Nógrád m-i S.V.	166	15,7	20,3	158	0,78/5	0,66/22	0,83/5	0,94/1	3,12	3,21	33
<u>Pest megye</u> Észak-Pest m-i S.V.	107	21,0	34,2	103	0,85/3	0,69/15	0,87/5	0,86/6	3,29	2,49	29
Dél-Pest m-i S.V.	68	10,3	5,7	68	0,87/2	0,70/4	0,81/3	0,87/5	3,23	3,34	14
Nyugat-Pest m-i S.V.	116	10,5	7,1	110	0,89/4	0,73/6	0,81/4	0,94/2	3,29	3,21	16
Összesen	291	14,1	19,0	281	0,87/9	0,71/25	0,83/12	0,89/13	3,28	2,92	59
<u>Somogy megye</u> Somogy m-i S.V.	256	24,6	21,3	256	0,72/5	0,59/38	0,77/30	0,89/10	2,83	2,95	83
<u>Szabolcs megye</u> Nyiregyházi S.V.	191	7,3	8,3	191	0,80/0	0,80/12	0,91/2	0,96/3	3,42	3,45	17
Mátészalkai S.V.	76	7,9	9,3	76	0,79/3	0,86/1	0,88/1	0,94/1	3,44	3,52	6
Összesen:	267	7,5	8,8	267	0,80/3	0,82/13	0,90/3	0,95/4	3,43	3,49	23

S z e k t o r Vállalat	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomagó- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
Szolnok megye Solnok m-i S.V.	195	17,9	12,3	181	0,61/6	0,61/21	0,80/14	0,91/4	2,73	2,91	45
Tolna megye Tolna megyei S.V.	141	25,5	48,0	122	0,61/27	0,60/7	0,66/24	0,59/9	2,52	2,10	67
Vas megye Vas m-i S. és Édes- ipari V.	262	14,5	13,5	262	0,68/20	0,75/19	0,81/14	0,82/8	3,02	2,91	61
Veszprém megye Veszprém m-i S.V.	339	10,6	13,4	339	0,72/12	0,74/22	0,87/15	0,94/2	3,15	3,08	51
Zala megye Zala m-i Sütő és Édesipari V.	268	14,9	9,2	268	0,66/16	0,65/6	0,79/24	0,88/4	2,79	2,81	50
Tanácsi ipar összesen	4677	15,2	15,6	4579	0,74/23	0,73/33	0,80/32	0,88/135	3,09	3,08	1036
Mezőgazdasági ipar	130	26,9	26,4	130	0,67/19	0,66/14	0,70/18	0,76/16	2,75	3,02	67
Szövetkezeti ipar	167	28,7	24,5	150	0,74/14	0,68/22	0,75/19	0,76/19	2,92	2,99	74
Magánipar	210	43,8	45,5	205	0,72/32	0,60/37	0,69/47	0,52/56	2,61	2,44	172
Mindösszesen:	5184	17,1	17,2	5064	0,74/303	0,72/410	0,79/410	0,85/226	3,06	3,06	1349

Szárzésztafélék minőség alakulása termékcsopontonként

29. táblázat

Termékcsoport, ill. termék	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomago- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
Szálásáru /gépi/	189	11,1	16,6	188	0,77/5	0,88/15	0,90/2	0,96/2	3,51	3,49	24
Apróáru /gépi/	547	15,9	13,1	533	0,76/2	0,88/46	0,90/8	0,89/30	3,42	3,47	105
Házizészta	315	21,9	14,2	305	0,78/6	0,87/37	0,96/0	0,81/37	3,42	3,47	80
Mindösszesen:	1051	16,8	14,2	1026	0,77/32	0,88/98	0,92/10	0,88/69	3,44	3,47	209

Szárzésztafélék minőség alakulása vállalatonként és szektoronként

S z e k t o r Vállalat	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató s tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomagó- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
Békéscsabai Konzervgyár	111	3,1	14,5	107	0,76/3	0,90/6	0,90/0	0,97/0	3,53	3,53	9
Dunakeszi Konzervgyár	101	9,9	4,2	98	0,78/2	0,95/4	0,93/0	0,89/9	3,55	3,68	15
Székesfehérvári Tésztagyár	99	4,0	6,3	93	0,78/0	0,96/2	0,90/2	0,98/1	3,62	3,66	5
Minisztériumi ipar összesen	311	7,4	8,6	298	0,77/5	0,93/12	0,91/2	0,95/10	3,56	3,62	29
Tanácsi ipar	124	22,6	21,6	123	0,73/5	0,83/18	0,95/0	0,84/9	3,34	3,33	32
Kalocsakörnyéki Agr. ip. Egyesülés	12	16,7	33,3	11	0,75/0	0,82/2	0,93/0	1,00/0	3,50	3,28	2
Petőfi MTSZ Gyermely	170	21,2	16,2	170	0,75/9	0,83/21	0,82/7	0,90/7	3,31	3,38	44
Mezőgazdasági ipar összesen	286	21,7	15,0	285	0,75/14	0,83/40	0,86/8	0,89/13	3,34	3,42	75
Szövetkezeti ipar	106	8,5	13,0	106	0,78/2	0,94/2	0,94/0	0,93/5	3,59	3,59	9
Magán ipar	224	24,6	18,0	214	0,79/6	0,85/26	0,97/0	0,77/32	3,38	3,33	64
Mindösszesen:	1051	16,8	14,2	1026	0,77/32	0,88/93	0,92/10	0,88/69	3,44	3,47	209

Az Állomások hatósági élelmiszer-minőségellenőrző tevékenységük során 2147 szeszipari tétel minőségét vizsgálták, a minisztériumi ipar üzemeit háromszoros gyakoriság mellett 91%-ban, az egyéb iparokét átlagosan 66%-ban ellenőrizték.

A szeszipari termékek minősége összességében *javult*, a minőségmutató 3,38-ról 3,47-re nőtt, a kifogásolási arány 6,3%-ról 4,3%-ra csökkent (31. táblázat).

Javult a pálinkakészítmények, a brandyk, a likőrkészítmények, az ecetkészítmények, az egyéb termékek minősége, változatlan színvonalon állították elő az élesztőt.

A pálinkakészítmények minőségjavulása – a térfogati mutatókomponensen kívül – kismértékben valamennyi mutatókomponensben jelentkezett. A hibaokok közül az összetételi eltérések (alkoholtartalom, réztartalom, metanoltartalom) mérséklődtek.

A brandyk minősége az összetételi és csomagolás-jelölés jellemző tekintetében javult.

A likőrkészítményeknél a nagyobb technológiai fegyelemre, gyártási gondosságra visszavezethetően minden mutatókomponensnél kismértékű javulás tapasztalható.

A palackozott szeszes italok minőségjavulása ellenére változatlanul nem történt határozott előrelépés a csomagolási-jelölési hibák visszaszorítására. A szeszes italok kifogásolásának több mint felét adják a csomagolási-jelölési hiányosságok (címkék összetapadása, festék kenődése, palackok szivárgása).

A gyártmányfejlesztés széles körű volt. A szeszes italok körét Vilmoskörte ízű vodkával (BUSZESZ), Budapest Bitter, Aqua vitae likőr és pálinka, Éva pomme vermouth, Borbolett likőrbor (BULIV) Herbakeserű likőr (VOSZK), Hegyaljai gyomorkeserű likőr termékekkel (BOGYÜV) bővítették.

Korszerű polietilén csomagolásban étkezési keményítőt hoztak forgalomba. A BUSZESZ új terméke a szárított sütőlelesztő (7 g-os és 5 kg-os), valamint a borélesztő (vörösbőr, ill. fehérbőr erjesztéséhez). Ez évben is több üzemben tértek át a kisebb alkoholtartalmú (40 V/V%-os) pálinkák előállítására.

A minőségmutató alapján értékelve az egyes iparok termékminősége a 32. táblázat szerint a következőképpen értékelhetők:

A minisztériumi szesziparban javult a minőség a BULIV-nál és a BUSZESZ-nél, kismértékben javult a Győri Szeszipari Vállalatnál, változatlan a minőség Kisvárdán és Szabadegyházán.

A minisztériumi boriparban, a szövetkezeti és mezőgazdasági, valamint magániparban javult a minőség, a tanácsi iparban nem változott. A toxikológiai hibák (nagy réztartalom, nagy metanoltartalom, akroleines szennyezettség) elsősorban a szövetkezeti, tanácsi és mezőgazdasági szektor pálinkáinál fordultak elő.

Tejipar

Az állomások összesen 5471 tejpári tételt minősítettek.

A termékek minősége összességében kismértékben *romlott* mind a minőségmutató, mind a kifogásolási százalék alapján (33. táblázat). Romlott a minőség a minisztériumi és a magániparban, változatlan a mezőgazdasági iparban.

A minőségmutató alapján *változatlan* a tejfeleségek az étkezési tehéntúró, a vajfeleségek és az ömlesztett sajt minősége.

Romlott a minősége a savanyú tejkészítményeknek (a kifogásolási % a legnagyobb), a tejfölnek, a túrókészítményeknek és az egyéb sajt készítményeknek, ezen belül a félkemény és kemény sajtoknak.

Szeszipari termékek minőség alakulása termékcsopontonként

31. táblázat

Termékcsoport, ill. termék	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőségmutatós tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bázis		Érzékszervi	Összetételei	Tömeg Tértogat	Csomagolás jelölés	Tárgy	Bázis	
Pálinkakészítmények	1046	6,0	8,1	848	0,75/13	0,87/25	0,89/3	0,89/32	3,41	3,32	73
ebből komm.pálinka	264	1,9	1,3	212	0,76/1	0,93/0	0,90/1	0,91/3	3,50	3,43	5
Brandy	328	1,2	1,8	274	0,79/0	0,89/0	0,93/0	0,95/4	3,56	3,46	4
Likőrkészítmények	490	3,5	2,9	437	0,80/3	0,82/5	0,93/0	0,91/11	3,45	3,37	19
Sütiélesztő	61	1,6	6,3	55	0,68/0	0,97/0	0,95/1	0,94/0	3,54	3,50	1
Ecet készítmények	149	4,7	12,4	149	0,95/3	0,82/1	0,97/0	0,93/5	3,67	3,55	9
Egyéb termékek	73	1,4	2,9	-	-/2	-/0	-/1	-/0	-	-	3
Mindösszesen:	2147	4,3	6,3	1763	0,78/21	0,86/31	0,92/4	0,91/53	3,47	3,38	109

Szeszipari termékek minőség alakulása vállalatonként és szektoronként

S z e k t o r Vállalat	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomago- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
PULIV	951	2,5	3,9	818	0,80/2	0,86/6	0,93/1	0,91/18	3,50	3,37	27
BUSZESZ	246	5,3	10,0	229	0,88/3	0,86/2	0,96/1	0,92/9	3,61	3,54	15
Győri Sz.V.	257	3,5	2,2	208	0,74/2	0,93/0	0,95/0	0,89/7	3,51	3,48	9
Kisvárdai Sz.V.	114	3,5	5,2	104	0,74/0	0,86/1	0,85/0	0,95/3	3,40	3,40	4
Szabadegyházai Sz.V.	203	1,5	2,0	117	0,79/2	0,87/1	0,88/0	0,96/1	3,51	3,54	4
Minisztériumi szesz- ipar összesen	1771	3,0	4,3	1476	0,80/9	0,87/10	0,93/2	0,91/38	3,51	3,43	59
Minisztériumi boripar	49	2,0	9,3	47	0,69/0	0,84/1	0,85/0	0,93/0	3,36	3,28	1
Miniszt. ipar össz.:	1820	3,0	4,4	1523	0,80/9	0,87/11	0,93/2	0,92/38	3,51	3,42	60
Tanfőcsi ipar	23	13,0	7,3	7	0,58/0	0,90/3	0,93/0	1,00/0	3,41	3,40	3
Mezőgazdasági ipar	159	10,7	18,4	132	0,70/8	0,82/7	0,84/0	0,85/8	3,20	3,10	23
Szövetkezeti ipar	139	12,9	13,0	101	0,69/4	0,81/9	0,85/2	0,87/7	3,23	3,06	22
Macánipar	6	16,7	23,1		-/-	-/1	-/-	-/-	-	-	1
Mindösszesen:	2147	4,3	6,3	1763	0,78/21	0,86/31	0,92/4	0,91/53	3,47	3,38	109

Tejipari termékek minőség alakulása termékcsopontonként

33. táblázat

Termékcsoporthoz, ill. termék	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőségmutatószám db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bázis		Érzékszervi	Összetételei	Tömeg Tértfogat	Csomagolás jelölés	Tárgy	Bázis	
Tejféleségek	1550	9,8	7,4	1539	0,71/22	0,89/166	0,93/35	0,96/35	3,49	3,51	258
ebből pasztörözött tejek	1285	8,7	6,4	1275	0,71/17	0,91/131	0,93/30	0,96/26	3,52	3,53	204
Savanyu tejkészítm.	411	18,5	15,2	405	0,66/25	0,78/67	0,88/8	0,93/14	3,24	3,38	114
ebből savanyu tejfélék	212	15,6	12,8	212	0,63/14	0,82/27	0,88/2	0,92/6	3,25	3,38	49
Tejszinfélék	590	10,5	12,7	577	0,70/17	0,88/69	0,93/11	0,93/18	3,44	3,49	115
ebből tejföl	478	11,3	14,3	465	0,68/17	0,87/57	0,92/9	0,92/16	3,39	3,45	99
Étkezési tehénturó	315	11,4	15,1	295	0,64/5	0,90/39	0,95/8	0,91/21	3,39	3,37	73
Turókészítmény	315	17,1	16,6	268	0,67/15	0,84/41	0,91/8	0,91/11	3,33	3,45	75
Vajféleségek	583	10,6	7,6	565	0,73/7	0,88/37	0,89/9	0,92/34	3,41	3,43	87
Ömlesztett sajt	502	7,2	8,7	479	0,68/23	0,89/21	0,92/5	0,92/3	3,41	3,42	52
Egyéb sajt készítm.	902	10,3	10,7	870	0,62/56	0,87/69	0,93/4	0,94/9	3,32	3,42	138
ebből félkemény és keménysajt	753	11,0	10,8	734	0,61/53	0,87/62	0,95/2	0,94/6	3,29	3,42	123
Egyéb tejtermék	274	13,5	8,5	153	0,79/4	0,96/17	0,97/8	0,95/28	3,66	3,51	57
Termelői nyerstej	29	17,2	39,3	-	-	-/5	-	-	-	-	5
Mindösszesen:	5471	11,2	10,4	5151	0,69/174	0,88/531	0,92/96	0,94/173	3,41	3,45	974

Gyártmányfejlesztő tevékenység keretében több üzem választékbővítésként megkezdte a 12% zsírtartalmú tejfől és a 2,2% zsírtartalmú pasztörözött tej gyártását. A felfutott kereslet kielégítése érdekében újabb üzemek kapcsolódtak be a Party vajkrém gyártásába (Baranya m-i, Hajdú m-i, Győr-Sopron m-i TV).

A Szolnoki TV megkezdte a Tabán sajt és a rántani való sajt, a Veszprémi TV a mini camembert és a gold camembert, a Vas m-i TV répcelaki üzeme a Piroska kenhető zsíros ömlesztett sajt, a Borsod m-i TV az export FETE sajt, a Veszprém m-i TV a juhtejes AKAWI sajt, a Solti Szikra Mgtsz tejüzeme a Csemege túrószület gyártását.

KÁF embléma viselésére kapott jogot az OMÉK aranyérmes tejszínkrémsajt és az OMÉK ezüstérmes feltartós tej (Fejér – Komárom m-i TV), a füstölt sonka sajt, a Parenyica sajt és a citromízű Túró Rudi (Zalka Mgtsz Nagybánhegyes) termékek.

A minőségmutató és a kifogásolási arány figyelembevételével (34. táblázat) a legjobb minőségű termékeket a Fejér és Komárom megyei TV (MM 3,67, kifogásolási % 5,4), a Tolna megyei TV (MM 3,57, kif. % 3,6) és a Győr-Sopron megyei TV (MM 3,51 kif. % 4,0) állítja elő. Gyengébb minőségűek a Veszprém m-i TV (MM 3,25 kif. % 11,5%), a Közép-magyarországi TV (MM 3,33 kif. % 15,8), Baranya m-i TV (3,34; 10,7) és Szabolcs-Szatmár m-i TV (3,36, 14,6%), a Hajdú megyei TV (3,50, 17,3%) termékei.

Üdítőitalok

Az Állomások élelmiszer-minőségellenőrző tevékenységük során 2528 üdítő ital, szikvíz- és szénsavas ivóvítételt minősítettek. A minisztériumi, egyéb minisztériumi és tanácsi előállítókat 100%-os ellenőrzöttség mellett 4,5-szeres gyakorisággal, az egyéb szektorok üzemeit átlagosan 43%-ban ellenőrizték.

Az üdítőitalok minősége összességében *kismértékben javult*, ezen belül javult a szénsavas és a csendes üdítőitalok, kismértékben romlott a szikvizek és a szénsavas ivóvizek minősége (35. táblázat). A szénsavas üdítőitalok minőségének javulása mind a hibaokok megoszlását, mind a minőségmutató-komponensek alakulását tekintve az érzékszervi tulajdonságok és a csomagolás-jelölés jellemző javulására vezethető vissza.

Változatlanul átlagosan minden tizedik vizsgált üdítőital összetétele – első sorban a technológiai fegyelem lazaságára, a műszaki feltételek hiányára, a rossz záróelem használatára visszavezethető szénsavtartalom, kisebb mértékben szárazanyag-tartalom eltérések miatt – nem felelt meg az előírásoknak.

A kifogásolási arány csökkenése mellett megállt a hazai gyümölcs üdítőitalok érzékszervi minőségének romlása, a szőlő üdítőitaloknál pedig ezen túlmenően a szabványos minőségen belül is színvonalnövekedés tapasztalható. Ezen előrelépés ellenére további erőfeszítések szükségesek a hazai alapanyagú üdítőitalok fogyasztói közkedveltségének növelése, a minőség stabilizálása érdekében.

Az egyéb üdítőitalok – ide tartozik az utóbbi évek választékbővítő termékeinek (pl. mangó, maracuja) jelentős része – minősége romlott (érezkező, összetélt mutatókomponensek), de még így is az iparági átlagnak megfelelő.

A legjobb, legegyszerűsebb minőségűek a cola üdítőitalok, a minőségjavulás ellenére változatlanul leggyengébb összminőségűek a hazai gyümölcs és a szőlő üdítőitalok.

A szikvíz-, szénsavas ivóvíztermékcsoportnál a csomagolási-jelölési hibák kismértékben növekedtek, a minőségi hibák 55%-át változatlanul a szénsavhiány adja.

Gyártmányfejlesztés eredményeként az üdítőitalok választéka 15 termékkel bővült. A választékbővítő termékek közepes és jó minőségűek.

Tejipari termékek minőség alakulása vállalatonként és szektoronként

S z e k t o r Vállalat	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomago- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
Baranya m. TV.	335	10,7	12,5	314	0,67/26	0,86/25	0,95/1	0,91/3	3,34	3,41	55
Borsod m. TV.	237	10,1	9,0	230	0,66/10	0,90/12	0,93/3	0,90/5	3,38	3,42	30
Budapesti TV.	748	13,4	9,3	737	0,68/19	0,83/135	0,93/7	0,95/23	3,39	3,47	185
Csongrád m. TV.	209	8,1	11,1	209	0,74/8	0,91/11	0,92/3	0,93/7	3,50	3,49	29
Fejér-Komárom m.TV.	315	5,4	5,9	312	0,81/3	0,93/6	0,96/7	0,98/3	3,67	3,67	19
Győr-Sopron m.TV.	277	4,0	8,8	238	0,74/5	0,90/6	0,92/1	0,96/3	3,51	3,52	15
Hajdu-Bihar m.TV.	346	17,3	12,5	343	0,75/3	0,91/49	0,94/11	0,90/12	3,50	3,48	75
Kaposvári TV.	130	5,4	12,0	130	0,65/10	0,89/4	0,87/0	0,96/0	3,36	3,31	14
Középmagyarorsz.TV.	265	15,8	11,5	256	0,68/5	0,85/45	0,90/8	0,92/18	3,33	3,39	76
Szabolcs-Szatmár m. TV.	192	14,6	11,9	190	0,69/7	0,87/49	0,87/6	0,94/5	3,36	3,52	67
Szolnok m. TV.	132	12,9	6,5	128	0,65/4	0,91/14	0,89/0	0,97/1	3,43	3,52	19
Tolna m. TV.	247	3,6	5,9	239	0,68/4	0,96/4	0,97/1	0,97/3	3,57	3,60	12
Vas m. TV.	417	4,3	5,8	406	0,68/13	0,89/9	0,93/1	0,93/2	3,43	3,40	25
Veszprém m.TV.	531	11,5	9,6	522	0,60/31	0,84/45	0,89/12	0,93/14	3,25	3,42	102
Zala m. TV.	192	8,9	5,8	185	0,68/2	0,93/12	0,94/1	0,95/7	3,49	3,56	22
Miniszt.ipar össz.	4578	10,1	9,3	4444	0,69/150	0,88/427	0,92/620	0,94/106	3,42	3,47	745
Tanácsi ipar			-								
Mezőgazdasági ipar	869	15,7	15,5	707	0,66/24	0,85/96	0,91/34	0,92/59	3,33	3,35	213
Magán szektor	24	54,2	39,3	-	-	-/8	-	-/8	-	-	16
Minösszesen:	5471	11,2	10,4	5151	0,69/174	0,88/531	0,92/96	0,94/173	3,41	3,45	974

Üdítőitalok minőség alakulása termékcsoportonként

35. táblázat

Termékcsoport, ill. termék	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség-mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bázis		Érzék-szervi	Össze-tételi	Tömeg Tértfogat	Csomago-lás jelölés	Tárgy	Bázis	
Szénsavas üdítő-italok	2107	13,3	15,3	2104	0,75/58	0,79/228	0,94/16	0,91/58	3,39	3,24	360
ebből szőlő	295	14,9	15,1	295	0,69/12	0,77/32	0,92/4	0,92/8	3,30	3,18	56
hazai gyüm.	426	16,9	19,9	426	0,68/17	0,73/69	0,92/3	0,92/6	3,25	3,06	95
citrus	505	12,9	13,9	505	0,74/15	0,81/46	0,94/6	0,90/15	3,39	3,28	82
cola	290	5,5	8,7	290	0,92/1	0,86/13	0,98/0	0,92/3	3,67	3,51	17
tonik	299	18,7	9,3	299	0,79/5	0,75/48	0,95/2	0,89/14	3,37	3,21	69
diabetikus	67	4,5	9,6	64	0,74/2	0,87/0	0,98/0	0,81/2	3,40	3,18	4
egyéb	225	11,1	10,3	225	0,77/6	0,79/20	0,94/1	0,89/10	3,39	3,49	37
Csendes üdítőita- lok	20	0,0	11,1	-	-	-	-	-	-	-	-
Szikviz, szénsavas ivóvíz	401	12,0	10,0	-	-/4	-/29	-/4	-/16	-	-	53
Mindösszesen:	2528	13,0	14,2	2104	0,75/62	0,79/257	0,94/20	0,91/74	3,39	3,24	413

A minőségmutató alapján iparok szerint értékelve a minőséget (36. táblázat) a boriparban javult az üdítőitalok minősége. A minőség javult a Pest megyei PG-nál, a Kecskeméti Borgazdasági Kombinátnál, a Badacsonyvidéki PG-nál, kismértékben javult a Délalföldi PG-nál, változatlan az Eger-Mátravidéki Borgazdasági Kombinátnál, romlott, de az átlagosnál magasabb színvonalú a Pannonvin Borgazdasági Kombinátnál.

A söriparban kismértékben javult az üdítőitalok minősége. A minőség javult a Borsodi Sörgyárban, változatlan a Nagykanizsai Sörgyárban és romlott a Pannónia Sörgyárban.

A szesziparban javult az üdítőitalok minősége. A Kiszvárdai Szeszipari Vállalatnál változatlan, a BULIV-nál kismértékben javult, a többi előállítónál javult a minőség.

Zöldség-gyümölcs

Az ellenőrzött tételek száma 2785 volt. A zöldségek és gyümölcsök kifogásolási aránya 13,5%-ról 12,2%-ra csökkent, amely összességében *kismértékű javulást* jelent. A mezőgazdasági és a magán szektorban forgalmazott termékek minősége változatlan, míg a szövetkezeti és az egyéb minisztériumi szektorban javult a minőség (37. táblázat).

Az összminőség kismértékű javulásán belül a bázisévhez képest *romlott* a paradicsom, az előtisztított zöldségek, valamint a termesztett gomba minősége, *változatlan* a vöröshagyma, a téli alma és az őszibarack, *kismértékben javult* a gyökérezős zöldségek, a fejes- és kelkáposzta és a burgonya, *javult* a zöldpaprika, a körte minősége.

A hibaokok közül az elmúlt évhez hasonlóan változatlanul a legjelentősebb (az összes hiba 36,0%-a) a nem megfelelő egészségi állapot (romlóhibás, fertőzött, penészes), amely a kellő válogatás hiányára, valamint a tárolástechnológiai hiányosságra vezethető vissza. A bázisévhez viszonyítva megnövekedett a helytelenül jelölt, ill. a jelöletlen tételek száma, ugyanakkor kedvezőbben alakult a tisztítottság és az egyöntetűség. Változatlanul nagy az egyéb hibaokokra (alak-, színeltérés) visszavezethető hiányosságok száma.

A bázisévhez hasonlóan változatlanul nagy (19%) a kiskereskedelemben forgalmazott termékek kifogásolási aránya.

A fontosabb termékek minőség alakulását a 38. táblázat adatait mutatják.

Jelentősebb minőségi hiányosságok miatt Győr-Sopron, Szolnok, Vas és Zala megyében kellett nagyobb mennyiségű burgonyatételeket kifogásolni súlyosan varas, sérült, szürkelt gumók nagy aránya miatt. Nagyértékű fokhagymatételt kifogásolt a Vas megyei Állomás, kiszáradt, léha gerezdek és penészes gumók miatt.

Egyéb élelmiszerek és élvezeti cikkek (39. táblázat)

Pörköltkávé

A bázisévhez viszonyítva a kifogásolási arány alapján *romlott* a minőség. A kifogásolások többsége összetételi- (szárazanyaghiány, nagyobb szervesetlen idegenanyag-tartalom) és érzékszervi hibából adódott.

Továbbra is jelentős a devizakiváltó instant- és pótkévékeverékek forgalmazásának aránya, bár időszakosan és területenként hiány jelentkezett a babkávé őrleményt tartalmazó kávékeverékekből.

A nyerskávé minősége az elmúlt évhez képest nem változott, esetenként csak a szabványkövetelmények minimumát elégitette ki. A megfelelő személyi és tárgyfeltételek birtokában a minőségellenőrzés jól szervezett és hatékonyan működik. A minőségi bérezés összétönzőleg hat a termelésben résztvevőkre.

"Hidítitalok minőség alakulása vállalatonként és szektoronként

S z e k t o r Vállalat	Összes tételszám db	Kifog. %		Minőség- mutató tétel db	Minőségmutató komponensek/Hiba db/				Eredő MM		Összes hiba db
		Tárgy	Bá- zis		Érzék- szervi	Össze- tételi	Tömeg Térfogat	Csomagol- lás jelölés	Tárgy	Bá- zis	
Badacsonyvidéki PG	113	10,6	21,3	102	0,67/3	0,76/9	0,97/0	0,95/4	3,34	2,89	16
Délalföldi PG	138	5,8	6,6	123	0,63/5	0,87/4	0,96/0	0,89/5	3,35	3,28	14
Eger-Mátravid.BK	117	33,3	21,9	108	0,71/6	0,54/35	0,87/6	0,93/1	3,05	3,05	48
Kecskeméti Borg.K.	58	17,2	21,1	55	0,72/2	0,74/6	0,93/0	0,83/6	3,21	3,11	14
Pest megyei PG	112	8,9	7,0	112	0,79/3	0,90/9	0,91/0	0,91/0	3,50	3,31	12
Pannonvín BK	69	10,1	0,0	50	0,73/2	0,82/4	0,94/0	0,88/2	3,37	3,56	8
Boripar összesen:	607	14,2	15,2	550	0,70/21	0,77/67	0,93/6	0,91/18	3,31	3,11	112
Borsodi Sörgyár	135	9,6	16,2	135	0,77/1	0,79/11	0,98/0	0,92/2	3,45	3,26	14
Nagykanizsai Sgy.	129	9,3	5,8	110	0,82/4	0,84/8	0,97/0	0,84/2	3,47	3,44	14
Pannónia Sörgyár	159	3,8	1,3	155	0,82/1	0,84/3	0,98/0	0,96/2	3,59	3,69	6
Söripar összesen:	423	7,3	8,2	400	0,80/6	0,78/22	0,98/0	0,92/6	3,48	3,43	34
BULIV	97	16,5	10,0	88	0,82/0	0,97/14	0,96/0	0,87/6	3,44	3,37	20
BUSZESZ	47	4,3	4,3	47	0,68/1	0,90/2	0,89/0	0,86/0	3,33	3,24	3
Győri Sz.V.	81	4,9	13,2	81	0,81/0	0,88/4	1,00/0	0,96/0	3,65	3,43	4
Kisvárdai Sz.V.	56	17,9	17,2	56	0,73/2	0,66/12	0,88/0	0,93/1	3,20	3,16	15
Szabadeyházai Sz.V.	82	4,9	17,2	82	0,33/0	0,84/2	0,97/0	0,98/2	3,62	3,07	4
Szeszipar összesen:	363	9,9	12,4	354	0,79/3	0,82/34	0,95/0	0,92/9	3,48	3,28	46
Minisztériumi kon- zervipar	7	0,0	11,8	-	-	-	-	-	-	-	0
Miniszt. ipar össz.	1400	10,9	12,4	1306	0,75/30	0,80/128	0,95/6	0,91/33	3,42	3,25	192
Tanácsi ipar	406	15,3	19,4	379	0,74/9	0,77/49	0,95/3	0,90/16	3,35	3,08	77
Mezőgazdasági ipar	269	19,3	20,8	252	0,73/11	0,78/41	0,89/7	0,90/9	3,29	3,24	68
Szövetkezeti ipar	159	16,4	14,7	28	0,68/4	0,68/18	0,89/2	0,88/10	3,14	3,19	34
Magán ipar	148	10,8	10,8	-	-/1	-/10	-/2	-/3	-	-	16
Egyéb miniszt. ipar	146	13,7	12,8	139	0,82/7	0,78/16	0,93/0	0,88/3	3,41	3,41	26
Mindösszesen:	2528	13,0	14,2	2104	0,75/63	0,79/257	0,94/20	0,91/74	3,39	3,24	413

Zöldség- és gyümölcsfélék minőség alakulása termékcsoportonként

37. táblázat

Termék	Összes tétel- szám db	Kifogáso- lási %		Hibaok eloszlása												Összes hiba db
		Tárgy	Bázis	Frzükszer- vi kifogá- solás		Egészségi állapot/rom- ló, romlott/ ciák		Méretbeni differen- ciák		Jelölés hiánya		Tisztasági kifogásolás		Egyéb hiba- ok alak, szín		
				db	%	db	%	db	%	db	%	db	%	db	%	
Burgonya	381	18,1	22,1	6	5,7	49	46,7	5	4,8	26	24,8	3	2,9	16	15,2	105
Zöldség	1806	11,5	12,0	41	12,9	99	31,2	49	15,5	54	17,0	13	4,1	61	19,2	317
ebből paradicsom	138	8,7	6,6	4	16,0	6	24,0	3	12,0	5	20,0	0	0,0	7	28,0	25
zöldpaprika	276	11,2	15,0	4	8,5	19	40,4	3	6,4	8	17,0	2	4,3	11	23,4	47
vöröshagyma	259	15,1	14,5	7	12,3	16	28,1	5	8,8	20	35,1	2	3,5	7	12,3	57
petrezselyem sárgarépa	279	11,5	14,9	6	11,8	16	31,4	13	25,5	5	9,8	3	5,9	8	15,7	51
fejes és kel- káposzta	282	12,8	15,5	3	15,1	14	26,4	17	32,1	5	9,4	1	1,9	8	15,1	53
Előtisztított zöldség	4	25,0	20,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	100,0	0	0,0	0	0,0	1
Gyümölcs	585	10,8	13,6	13	12,1	41	38,3	20	18,7	14	13,1	3	2,8	16	15,0	107
ebből téli alma	329	10,0	10,1	5	10,0	24	48,0	7	14,0	6	12,0	1	2,0	7	14,0	50
körte	85	10,6	15,9	1	8,3	7	58,3	0	0,0	1	8,3	0	0,0	3	25,0	12
Őszibarack	58	15,5	16,1	2	14,3	3	21,4	6	42,9	1	7,1	0	0,0	2	14,3	14
Termesztett gomba	9	11,1	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	100,0	1
Mindösszesen	2785	12,2	13,5	58	10,9	191	36,0	74	13,9	95	17,9	19	3,6	94	17,7	531

Szektor	Összes tétel-szám db	Kifogáso-lási %		Hibaok megoszlása												Összes hiba db
		Tárgy	Bázis	Érzékszervei kifogá-solás		Egészségi állapot/rom-ló, romlott/		Mértbeni differen-ciák		Jelölés hiánya		Tisztasági kifogásolás		Egyéb hiba-ak, szín		
				db	%	db	%	db	%	db	%	db	%	db	%	
Mezőgazdasági	248	12,1	11,8	1	2,3	13	30,2	8	18,6	15	34,9	1	2,3	5	11,6	43
Szövetkezeti	2022	11,9	13,3	37	10,4	133	37,4	49	13,8	59	16,6	13	3,7	65	18,3	356
Magán	219	14,6	14,5	5	8,3	28	46,7	7	11,7	14	23,3	1	1,7	5	8,3	60
Egyéb minisz- tériumi	296	13,2	17,9	15	20,8	17	23,6	10	13,9	7	9,7	4	5,6	19	26,4	72
Mindösszesen	2785	12,2	13,5	58	10,9	191	36,0	74	13,9	95	17,9	19	3,6	94	17,7	531

Néhány egyéb élelmiszer és élvezeti szer minőségalkulása és a hibaok megoszlása

39. táblázat

T e r m é k e k	Összes tétel-szám db	Kifogásolási %		H i b a o k o k								Összes hiba db
		Tárgy	Bázis	Érzékszervei		összetételi		Tömeg Tértogat		Csomagolás jelölés		
				db	%	db	%	db	%	db	%	
Pörköltkávé /Compack/	324	4,6	2,7	5	33,3	7	46,7	1	6,7	2	13,3	15
Tea /Compack/	253	2,8	2,4	0	0,0	3	33,3	1	11,1	5	55,6	9
Fűszer	333	6,3	4,5	4	14,8	22	81,5	1	3,7	0	0,0	27
Méz	114	0,9	3,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	100,0	1
Egyéb	172	5,8	16,9	1	9,0	5	45,5	0	0,0	5	45,5	11
Mindösszesen	1196	4,5	4,9	10	15,9	37	58,7	3	4,8	13	20,6	63

Tea

A bázisévhez viszonyítva a kifogásolási arány alapján a minőségi színvonal *kismértékben romlott*. A minőségi szint romlását jelölési hiányosságok (gyártási idő és minőségmegőrzési időtartam feltüntetésének hiánya) és összetételi hibák okozták.

A választékot – a fogyasztói igényekkel összhangban – Compact Earl Gray filter teával bővítették.

A teák beszerzése sem mennyiségi, sem minőségi problémát nem okozott.

Fűszerek

Az elmúlt évhez viszonyítva a kifogásolási arány alapján *romlott* a minőség. Közel kétszeresére nőtt az összetételi hibák száma, melyek részben nagyobb szerves és szervesetlen idegenanyagtar-talomból, részben mikrobiológiai fertőzöttségből adódtak. Jellemző volt az év során a babérlevél molyosság, pajzstetvessege és a fekete bors szalmonellával való fertőzöttsége. A szalmonellás borstételek sugárkezelés után kerülhettek forgalomba. További gondot okozott, hogy egyes import borstételek érzékszervi tulajdonságai kedvezőtlenek voltak (idegen, dohra emlékeztető szag).

A *hazai* fűszerek közül javult az elmúlt évhez viszonyítva a kétéves fűszerkőmény beszerzésének lehetősége, de mennyisége még nem tette lehetővé az egyéves – illóolajban szegényebb – fajta felhasználásának megszüntetését.

Választék bővítő terméként szóróüveges őrölt Rozmaring, Borsikafű, Kőmény, Magyaros fűszerkeverék, Pástétom fűszerkeverék került forgalomba.

Méz

A bázisévhez viszonyítva a kifogásolási arány alapján *javult* a minőség. 1 tétel esett kifogás alá jelölési hiba miatt. Az év során mutatkozó hiány pótlására szovjet import mézzel keverték – a hazai izlésnek megfelelő összetételt biztosítva – a rendelkezésre álló mézet.

ÉLELMISZEREK MINŐSÉGALAKULÁSA 1985-BEN A HATÓSÁGI MINŐSÉGELLENŐRZÉS MEGÁLLAPÍTÁSAI ALAPJÁN

Molnár Pál

A szerző az Állategészségügyi és Élelmiszer Ellenőrző Állomások hatósági élelmiszer-minőségellenőrző tevékenysége adatainak és megállapításainak felhasználásával értékelte és szakágazatonként, illetve termékcsoportonként elemezte a Magyarországon 1985-ben előállított élelmiszerek minőség alakulását. A vizsgált élelmiszerek minősége jó színvonalon állandósult. A gyártmányfejlesztő tevékenység több új termékkel bővítette a választékot. A hatósági élelmiszer-minőségellenőrzés vizsgálataival, ellenőrzéseivel és intézkedéseivel hozzájárult a magyar élelmiszerelőállítás elért színvonalához.

TREND OF FOOD QUALITY IN 1985 ON THE BASE OF THE STATEMENTS OF OFFICIAL QUALITY CONTROL

Molnár P.

Quality trend of food produced in Hungary in 1985 was evaluated and analysed by branches and product groups using the data and statements got by official food quality control activities of Veterinary and Food Control Stations. The quality of examined foods settled on a good level. Product developing activity widened the choice with several new products. With its examinations, controls and measures the official food quality control attributed to the quality level reached by the Hungarian food production.

ФОРМИРОВАНИЕ КАЧЕСТВА ПИЩЕВЫХ ПРОДУКТОВ В 1985Г. ОПРЕДЕЛЁННОЕ НА ОСНОВЕ ВЕДОМСТВЕННОГО КОНТРОЛЯ КАЧЕСТВА ПРОДУКТОВ ПИТАНИЯ

П. Молнар

Автор, используя данные деятельности ведомственного контроля качества пищевых продуктов, полученные на Областных Станциях ветеринарии и контроля пищевых продуктов, оценил и проанализировал по отраслям и по группам пищевых продуктов формирование качества продуктов питания, выработанных в Венгрии на протяжении 1985г. Качество исследуемых продуктов установилось на хорошем уровне. Деятельность в области совершенствования выпускаемой продукции, большим количеством новых продуктов расширила ассортимент пищевых продуктов.

Ведомственный контроль качества пищевых продуктов своими исследованиями, контролем и мероприятиями способствовал достижению хорошего уровня качества пищевых продуктов вырабатываемых в Венгрии.

DIE QUALITÄTSENTWICKLUNG VON LEBENSMITTELN 1985 AUF DER GRUNDLAGE DER FESTSTELLUNGEN DER AMTLICHEN LEBENSMITTELÜBERWACHUNG

Pál Molnár

Unter Anwendung der Daten und Feststellungen der ungarischen amtlichen Lebensmittelüberwachung wird die Qualitätsentwicklung der im Jahre 1985 in Ungarn hergestellten Lebensmittel je Industriezweig und Erzeugnisgruppe bewertet und analysiert. Die Qualität der untersuchten Lebensmittel hat sich auf einem guten Niveau stabilisiert. Durch die erfolgreiche Erzeugnisentwicklung wurde das Sortiment mit mehreren neuen Produkten bereichert. Die ungarische amtliche Lebensmittelüberwachung hat mit ihren Untersuchungen, Kontrollen und Maßnahmen zum erreichten Niveau der Lebensmittelherstellung in Ungarn aktiv beigetragen.